

Charakteristiky opatrení

OBSAH

Doplatenie ceny do 350 Sk/m ² za pozemky pod závodom KIA pri Žiline vlastníkom, ktorí ju predali pôvodne za 136 Sk/m ² a výkup pozemkov pre infraštruktúru k závodu za 350 Sk/m ² (doplatenie podmienené čestným vyhlásením majiteľov o zastavení súdnych konaní a odpredaji pozemkov pod infraštruktúrou).....	2
Neschválenie investičnej pomoci v celkovej výške takmer 7 mld. Sk (priama štátna pomoc zo štátneho rozpočtu - 21% z celkovej výšky investície) pre juhokórejského výrobcu pneumatík - firmu Hankook.....	2
Pravidlá v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom (poskytovanie relatívne vyšších investičných stimulov pre investorov, ktorí chcú podnikáť v krajoch s vyššou nezamestnanosťou a v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou).....	3
Novela zákona o štátnom dlhu a štátnych zárukách (sprísnenie schvaľovania štátnych záruk; zoznam a maximálna výška štátnej záruky jednotlivých projektov schvaľované zákonom o štátnom rozpočte a následne vládou)	4
Návrh nového zákona o verejnom obstarávaní (aproximácia práva s EÚ; sprísnenie podmienok na použitie rokovacieho konania bez zverejnenia; zavedenie elektronických aukcií; umožnenie vzniku centrálnej obstarávacej organizácie; zavedenie kaucie pri konaní o námietkach).....	4
Novela zákona o miestnych daniach (stanovenie horného limitu pre miestne dane z pozemkov a zo stavieb ako 20-, resp. 40-násobok ich najnižšej sadzby v obci)	5
Návrh na zvýšenie súdnych poplatkov (návrh novely zákona o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov)	5
Zvýšenie regulovaných cien plynu (o 20%) a tepla (o 12%) pre domácnosti od októbra 2005	6
Opatrenia navrhnuté Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na kompenzáciu rastúcich výdavkov domácností na energie (zvýšenie vybraných sociálnych dávok).....	6
Zvýšenie minimálnej mzdy na 6 900 Sk (o 6,2%, resp. o 400 Sk)	7
<u>OPATRENIA EÚ</u>	
Odmietnutie Smernice EÚ o patentovaní počítačovo-orientovaných vynálezov Európskym parlamentom (odmietnutie silnejšej jednotnej patentovej ochrany v rámci celej EÚ)	7
Návrh Smernice EÚ o uchovávaní dát pri poskytovaní verejných elektronických komunikačných služieb (povinnosť operátorov uchovávať dáta o komunikácii - mená, adresy, čísla, čas, lokalitu, nie obsah komunikácie; archivácia záznamov 6 mesiacov až 1 rok; členské štáty zabezpečia náhradu preukázaných dodatočných nákladov operátorom) 8	
Nové pravidlá predaja automobilov v rámci Európskej únie (väčšia voľnosť predajcom áut v rámci celej EÚ; umožnenie predajní mimo územia vymedzeného výrobcami automobilov; umožnenie predaja viacerých značiek v jednej predajni) 9	
Použité zdroje	33

Stručné charakteristiky opatrení

Doplatenie ceny do 350 Sk/m² za pozemky pod závodom KIA pri Žiline vlastníkom, ktorí ju predali pôvodne za 136 Sk/m² a výkup pozemkov pre infraštruktúru k závodu za 350 Sk/m² (doplatenie podmienené čestným vyhlásením majiteľov o zastavení súdnych konaní a odpredaji pozemkov pod infraštruktúrou)

Primárny zdroj: Správa o výkupe pozemkov pod závodmi KIA a Hyundai Mobis a súvisiacu infraštruktúru
<http://www.rokovania.sk/app/materiál.nsf/0/DBC2708EE4E78AEC125707C002F194F?OpenDocument>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené vládou SR 14. septembra 2005

Navrhovateľ: podpredseda vlády a minister financií poverený riadením Ministerstva hospodárstva SR

Zámer opatrenia: urýchlené riešenie problémov s nevykúpenými pozemkami určenými pre infraštruktúru závodu KIA pri Žiline

Obsah opatrenia: súhlas s návrhom na dofinancovanie výkupu pozemkov pod infraštruktúrou závodu KIA/Hyundai za cenu určenú znaleckým posudkom (od 216 Sk do 516 Sk za meter štvorcový); zároveň uzavretie dohody o urovaní so všetkými vlastníkami, ktorí predali pozemky pod samotný závod za cenu nižšiu ako 350 Sk (cena stanovená rozhodnutím vlády z 20. apríla 2005 o postupe výkupu pozemkov) - poskytnutie doplatku do sumy 350 Sk za pozemky predané pre závod KIA/Hyundai za cenu 136 Sk za meter štvorcový; podmienenie doplatku podpísaním čestného vyhlásenia každého z vlastníkov o tom, že „podporuje realizáciu projektu, že súhlasí s doterajším priebehom prác a so zastavením všetkých prebiehajúcich súdnych a iných konaní, ktoré bránia riadnej realizácii výstavby infraštruktúry a iných súvisiacich konaní, a že doteraz mu nevznikla v danej súvislosti žiadna škoda“; bez dohody so všetkými vlastníkami by sa doplatenie neuskutočnilo; za výkup pozemkov pre infraštruktúru KIA odhadnutý dodatočný náklad 425,7 mil. Sk pri cene 350 Sk za meter štvorcový; na doplatenie vlastníkom pôdy pod závodom potreba ďalších 380 mil. Sk (spolu 805,7 mil. Sk)

Hlasy proponentov: rýchlosť riešenia – oproti vyvlastneniu ide o podstatne rýchlejšie riešenie; eliminácia možných sankcií zo strany investorov (podľa vládneho materiálu až 4 mld. Sk za každých 100 dní omeškania); približne rovnaké náklady ako pri vyvlastnení, pri nezohľadnení doplatku za pozemky pod závod; spokojnosť vlastníkov odpredávanej pôdy

Hlasy oponentov: potreba dodatočných zdrojov a previazanosť s požiadavkou doplatiť za pozemky pod závodom rozdiel medzi pôvodnou výkupnou cenou (priemerne 136 Sk za m²) a novo určenou 350 Sk za meter štvorcový; vznik precedensu v prípade budúcich veľkých investičných projektov; nesystémové ad hoc riešenie vzniknutých problémov

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

Neschválenie investičnej pomoci v celkovej výške takmer 7 mld. Sk (priama štátna pomoc zo štátneho rozpočtu - 21% z celkovej výšky investície) pre juhokórejského výrobcu pneumatík - firmu Hankook

Primárny zdroj: Návrh Investičnej zmluvy medzi Hankook Tire CO.LTD. a Slovenskou republikou zastúpenou Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a mestom Levice

<http://www.rokovanie.sk/app/materiál.nsf/0/BF232F4F9E718C36C1257034003CC0BB?OpenDocument>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: návrh bol definitívne zamietnutý vládou SR 6. júla 2005

Navrhovateľ: návrh investičnej zmluvy predkladal podpredseda vlády a minister hospodárstva

Zámer opatrenia: neschválenie návrhu štátnej pomoci pre spoločnosť Hankook Tire

Obsah opatrenia: neschválenie návrhu investičnej zmluvy medzi spoločnosťou Hankook, Slovenskou republikou a mestom Levice; celková výška investičnej pomoci štátu bola navrhovaná v objeme 6,988 mld. Sk (cca 35% z celkovej investície), z toho vo forme daňových úľav bolo vyčlenených 1,217 mld. Sk a pre priamu podporu 4,281 mld. Sk (21% z

celkovej investície, resp. 2,7-2,9 mil. Sk na jedno vytvorené nové pracovné miesto), súčasťou ponuky bol aj prísľub zlepšenia cestného napojenia Levíc na diaľnicu vo výške 1,5 mld. Sk; firma Hankook plánovala vytvoriť v Leviciach 1500-1600 nových pracovných miest a preinvestovať takmer 20 mld. Sk

Hlasy proponentov: neadekvátna výška štátnej pomoci; obmedzený celkový objem štátnej pomoci, ktorý by výrazne obmedzila len jedna investícia - ohrozenie iných priorít a iných potenciálnych investičných projektov; jednoduchá výroba, ktorá nepriťahuje také množstvo dodávateľov ako sofistikovanejšia produkcia; štátna pomoc deformuje podnikateľské prostredie

Hlasy oponentov: neschválenie návrhu malo za následok stratu 20-miliardovej investície; vysoká nezamestnanosť levického regiónu; negatívny vplyv na rozhodnutie ďalších zahraničných investorov; v tom čase chýbajúce jasné kritériá a pravidlá pre podporu investícií

[*podrobná charakteristika opatrenia*](#)

Pravidlá v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom (poskytovanie relatívne vyšších investičných stimulov pre investorov, ktorí chcú podnikat' v krajoch s vyššou nezamestnanosťou a v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou)

Primárny zdroj: Návrh pravidiel v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom

<http://www.rokovania.sk/appl/material.nsf/0/E7E84FEC267F30F6C12570A500279BB0?OpenDocument>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené vládou SR 26. októbra 2005

Navrhovateľ: minister financií, minister hospodárstva

Zámer opatrenia: zabezpečenie efektívnejšieho a transparentnejšieho systému štátnej pomoci investorom; vytvorenie viac nových pracovných miest najmä v zaostalejších regiónoch Slovenska; motivovanie investícií do zaostalejších regiónov a do projektov s vysokou pridanou hodnotou

Obsah opatrenia: hlavnou zásadou pravidiel je poskytovať investičné stimuly prednostne pre investorov, ktorí chcú podnikat' v krajoch s vyššou nezamestnanosťou a v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou; rozdelenie okresov Slovenska do 3 zón podľa miery evidovanej nezamestnanosti – na zelenú (s mierou nezamestnanosti nad 15%), žltú (od 10% do 15%) a červenú zónu (do 10%); prehodnocovanie rozdelenia okresov každoročne k 15.1.; rozdelenie investičných projektov do 3 typov:

typ A - spracovateľský priemysel a distribučné a logistické centrá,

typ B - strategické investície v high-tech sektoroch so sieťovými externalitami a centrá strategických služieb,

typ C - výskumné a vývojové centrá, technologické centrá, centrá technologického rozvoja;

najnižšiu podporu majú dostať investori v rámci spracovateľského priemyslu, viac dostanú investori z high-tech sektorov a strategických služieb; najväčšiu motiváciu vo forme najvyšších štátnych podpôr môžu očakávať výskumné a vývojové centrá a centrá technologického rozvoja; stanovenie podmienok minimálnych investičných nákladov pre jednotlivé zóny a typy projektov (od 30 mil. do 200 mil. Sk); možné individuálne posudzovanie investičných projektov - investičný projekt musí byť realizovaný v žltej alebo zelenej zóne, investičné náklady musia byť najmenej 10 mld. Sk a zároveň musí byť vytvorených viac ako 1000 nových pracovných miest; ďalším atribútom je minimálny podiel zamestnancov podľa definovanej vzdelanostnej štruktúry; definovanie postupu schvaľovania žiadosti o udelenie štátnej pomoci investorovi; rozhodnutie vlády o pridelení investičných stimulov do 110 dní od podania úplného dotazníka, pričom do 20 dní sa investor dozvie výšku eventuálnej pomoci

Hlasy proponentov: neexistencia pravidiel zneisťovala investorov, spomaľovala proces pridelenia stimulov a viedla k tomu, že Slovensko má menej pracovných miest a drahšie pracovné miesta, ako by mohlo mať, keby takéto pravidlá existovali; pravidlá by mali prispieť k väčšiemu prílevu investícií a tvorbe pracovných miest hlavne v zaostalejších regiónoch; doterajší systém bol netransparentný; podporujú sa investičné projekty v sektoroch využívajúcich vyspelé technológie, a najmä v oblasti výskumu a vývoja, ako aj v zaostalejších regiónoch; pravidlá na poskytovanie štátnej pomoci sú v súlade so stratégiou konkurencieschopnosti Slovenska

Hlasy oponentov: neefektívna pozitívna diskriminácia; možnosť individuálneho posudzovania niektorých investičných projektov; možnosť ľahkej zmeny pravidiel vo vláde - relatívne slabšia právna sila dokumentu - neskôr môže byť ignorovaný - potom pôjde len o manifest

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

Novela zákona o štátnom dlhu a štátnych zárukách (sprísnenie schvaľovania štátnych záruk; zoznam a maximálna výška štátnej záruky jednotlivých projektov schvaľované zákonom o štátnom rozpočte a následne vládou)

Primárny zdroj: Vládny návrh zákona (č.468/2005 Z.z.), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 386/2002 Z.z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách, a ktorým sa dopĺňa zákon č. 291/2002 Z.z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

http://www.nrsr.sk/appbin/SSLP.ASP?WCI=SSLP_NZWorkitemHist&WCE=Master=1696

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 23. septembra 2005 v 3. čítaní v NR SR

Navrhovateľ: Ministerstvo financií SR

Zámer opatrenia: sprísnenie a obmedzenie možnosti poskytovania štátnych záruk - záruky len na projekty mimoriadneho významu a vo výnimočných prípadoch; znižovanie rozsahu štátnych záruk, a tým aj znižovanie štátneho dlhu

Obsah opatrenia: navrhované projekty a rozsah štátnych záruk musia byť súčasťou zákona o štátnom rozpočte na príslušný rok a následne budú žiadosti o poskytnutie štátnych záruk schvaľované vládou SR; zoznam a maximálna výška štátnej záruky jednotlivých projektov budú teda schvaľované zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rok

Hlasy proponentov: sprísnenie a obmedzenie poskytovania štátnych záruk; znižovanie rozsahu poskytovania štátnych záruk ako diskriminačných nástrojov štátnej pomoci; kompatibilita s EÚ

Hlasy oponentov: operatíva sa presúva z vlády na parlament; komplikovaný proces schvaľovania štátnych záruk

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

Návrh nového zákona o verejnom obstarávaní (aproximácia práva s EÚ; sprísnenie podmienok na použitie rokovacieho konania bez zverejnenia; zavedenie elektronických aukcií; umožnenie vzniku centrálnej obstarávacej organizácie; zavedenie kaucie pri konaní o námietkach)

Primárny zdroj: Vládny návrh zákona o verejnom obstarávaní

<http://www.rokovanie.sk/app/material.nsf/0/0D06B2F7FED97124C1257083003EAD2C?OpenDocument>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené vládou SR 28. septembra 2005; dňa 26. októbra schválené v NR SR v 1. čítaní

Navrhovateľ: Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO)

Zámer opatrenia: aproximácia práva s EÚ a odstránenie nedostatkov odhalené doterajšou praxou pri používaní platného zákona o verejnom obstarávaní

Obsah opatrenia: spresňuje postupy zadávania zákaziek a dopĺňa ich o nové predpisy v zmysle práva EÚ; návrh obsahuje dve samostatné skupiny obstarávateľov, a to pre verejné obstarávanie (klasický sektor) a pre obstarávateľov (vybrané odvetvia) - tým sa má doceliť kompletnosť a ucelenosť postupov pre rôzne subjekty na relevantnom trhu; upravuje sa právny rámec na využívanie IT technológií - použitie elektronických aukcií pri organizovaní verejnej a užšej súťaže i rokovacom konaní so zverejnením; úprava problematiky zadávania nadlimitných zákaziek klasickým sektorom a pre vybrané odvetvia; rovnako ako doteraz verejný obstarávateľ aj obstarávateľ môžu použiť na zadávanie zákazky 4 postupy - verejnú súťaž, užšiu súťaž, rokovacie konanie so zverejnením a bez zverejnenia (sprísnenie jeho používania); postupy pri zadávaní nadlimitných zákaziek verejným obstarávateľom doplnené o nový súťažný dialóg; úprava pravidiel a postupov verejného obstarávania s finančnými limitmi pod úrovňou stanovenou EÚ - pre zadávanie podlimitných zákaziek, podprahových zákaziek a zákaziek s nízkymi hodnotami; jasne určené limity pre zadávanie jednotlivých postupov verejného obstarávania; navrhuje sa ustanoviť možnosť zabezpečovať verejné obstarávanie

prostredníctvom centrálnej obstarávacej organizácie; zavedenie kaucie ako podmienky na začatie konania o námietkach

Hlasy proponentov: nový zákon rieši nedostatky odhalené doterajšou praxou pri používaní platného zákona verejného obstarávania; využitie nových techník elektronického obstarávania, ktoré zlepšia hospodársku súťaž a zefektívnia zadávanie zákaziek, najmä čo sa týka časových a finančných úspor; nevyhnutnosť prijatia zákona v dôsledku záväzkov vyplývajúcich z nášho členstva v EÚ; sprísnenie podmienok na použitie rokovacieho konania bez zverejnenia; zavedenie kaucie pri konaní o námietkach zníži byrokratickú záťaž

Hlasy oponentov: návrh zákona sa nedostatočne vysporiadal s jeho najdôležitejšou časťou – rokovacím konaním bez zverejnenia, keď je naďalej nedostatočne presný; právna úprava je nevyhovujúca, nezabezpečujúca férové podmienky a prehľadnosť; neuloženie povinnosti ÚVO ukladať pokuty obstarávateľom v prípade porušenia zákona znova sprístupnilo možnosti korupcie a obchádzania zákona; pochybnosti, či vznik novej centrálnej obstarávacej organizácie prinesie viac úžitku ako problémov

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

Novela zákona o miestnych daniach (stanovenie horného limitu pre miestne dane z pozemkov a zo stavieb ako 20-, resp. 40-násobok ich najnižšej sadzby v obci)

Primárny zdroj: Vládný návrh zákona (č. 517/2005 Z.z.), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov http://www.nrsr.sk/appbin/SSLP.ASP?WCI=SSLP_NZWorkitemHist&WCE=Master=1753

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 25. októbra 2005 v 3. čítaní v NR SR

Navrhovateľ: Ministerstvo financií SR

Zámer opatrenia: stanovenie horného limitu pre miestne dane z pozemkov a zo stavieb; zamedzenie neúmerneho zvyšovania daní z nehnuteľností pre podnikateľov zo strany obcí

Obsah opatrenia: daňová sadzba, ktorú určí obec pre jednotlivé druhy pozemkov nebude môcť presiahnuť 20-násobok najnižšej sadzby, ktorú si obec tiež určuje sama; pre dane zo stavieb bude platiť horný limit 40-násobku najnižšej sadzby

Hlasy proponentov: obmedzenie ľubovoľného zvyšovania miestnych daní z pozemkov a stavieb, a tým aj obmedzenie priestoru pre korupciu pri ovplyvňovaní rozhodnutí miestnych samospráv; obmedzenie potenciálneho značného nárastu daňového zaťaženia podnikateľskej sféry; lepšia predvídateľnosť výšky daní do budúcnosti

Hlasy oponentov: obmedzenie daňovej konkurencie medzi mestami a obcami, ktorá funguje ako najlepší samoregulujúci nástroj pre alokáciu zdrojov; obmedzenie manévrovacích fiškálnych možností obcí - obmedzenie možnosti aktívnou fiškálnou politikou ovplyvňovať vzhľad a orientáciu obce a mesta na určité typy podnikania, osídľovania a pod.; riziko zvýšenia celkového daňového zaťaženia, nakoľko niektoré obce radšej zdvihnú najnižšie sadzby daní z nehnuteľností, než by znížili najvyššie (aby dosiahli 20-, resp. 40-násobný rozdiel medzi týmito sadzbami)

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

Návrh na zvýšenie súdnych poplatkov (návrh novely zákona o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov)

Primárny zdroj: Vládný návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov <http://www.rokovania.sk/appl/material.nsf/0/25811F1078921347C12570910037FCB9?OpenDocument>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené vládou 5. októbra 2005; dňa 25. októbra 2005 schválené v 1. čítaní v NR SR

Navrhovateľ: Ministerstvo financií SR

Zámer opatrenia: znížiť preťaženosť súdov; zvýšiť záujem o mimosúdne riešenia sporov

Obsah opatrenia: zvýšenie takmer všetkých súdnych poplatkov, ktoré by v niektorých prípadoch obchodného a občianskeho práva mali vzrásť niekoľkonásobne; po novom by zaplatili občania napríklad za rozvod 5 000 Sk, kým dnes je to 1 000 Sk; poplatok pri konaní o ochrane hospodárskej súťaže má stúpnuť zo 4 000 na 15 000 Sk; návrh zavádza i nové poplatky - 5 000 Sk za žaloby o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, nové poplatky za konkurzné konanie vedené podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii a poplatok za podanie námietky v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní; nové oslobodenia od súdnych poplatkov v prípade podania návrhu na povolenie reštrukturalizácie a návrhu na povolenie oddĺženia

Hlasy proponentov: motivácia podnikateľských subjektov k mimosúdnejmu riešeniu sporov; zníženie preťažnosti súdov; zníženie počtu neopodstatnených žalôb; potrebná valorizácia

Hlasy oponentov: zníženie miery dostupnosti výkonu práva; negatívny vplyv na podnikateľské prostredie pri zvýšení poplatkov pri registrovaní firiem; zvýšenie poplatkov sa minie účinnosti

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

Zvýšenie regulovaných cien plynu (o 20%) a tepla (o 12%) pre domácnosti od októbra 2005

Primárny zdroj: Rozhodnutie ÚRSO č. 0051/2005/P zo dňa 30.08.2005 – cenové rozhodnutie v oblasti tarify za dodávku plynu pre domácnosti; desiatky cenových rozhodnutí ÚRSO v oblasti cien tepla

http://www.urso.gov.sk/rozhodnutia/cv/0051_2005_P.pdf
http://www.urso.gov.sk/rozhodnutia/CR_view.php?t&rok=05/T

Stav opatrenia v legislatívnom procese: zvýšenie cien plynu schválené rozhodnutím ÚRSO 30. augusta 2005 s účinnosťou od 1. októbra 2005; zvýšenie cien tepla jednotlivých teplárenských spoločností schválené rozhodnutiami ÚRSO v rozmedzí mesiacov júl-september s účinnosťou od 1. septembra, resp. 1. októbra 2005

Navrhovateľ: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO)

Zámer opatrenia: zakomponovanie zvýšených ekonomicky oprávnených nákladov (v dôsledku nárastu svetových cien ropy a poklesu kurzu koruny k doláru) a primeraného zisku do cien plynu a tepla pre domácnosti

Obsah opatrenia: súhlas ÚRSO so zvýšením cien plynu pre domácnosti v priemere o 20,31% s účinnosťou od 1. októbra 2005; ÚRSO vyhovel aj desiatkam teplárenských spoločností, ktoré tak mohli od septembra, resp. októbra zvýšiť ceny za dodávku tepla pre domácnosti v priemere o 10-13%

Hlasy proponentov: ceny plynu a tepla v SR musia reagovať na svetové ceny a ceny vstupov; do cien boli zahrnuté len ekonomicky oprávnené zvyšujúce sa náklady; vyhnutie sa neefektívnym krížovým dotáciám

Hlasy oponentov: zvyšovanie cien za služby poskytované monopolmi, ktoré vykazujú každým rokom stále vyššie a vyššie zisky - na úkor občanov, ktorí to platia; ďalšie zvyšovanie čaká ľudí o pár mesiacov - v januári 2006; pochybnosti, že nejaký regulačný úrad alebo zákon vie správne určiť ekonomicky oprávnené náklady a primeraný zisk; pretrvávajúce bariéry pre vstup konkurencie do odvetvia zvyšujú potrebu regulácie, a teda aj riziko zlyhania verejných inštitúcií

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

Opatrenia navrhnuté Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na kompenzáciu rastúcich výdavkov domácností na energie (zvýšenie vybraných sociálnych dávok)

Primárny zdroj: Správa o opatreniach na kompenzáciu rastúcich výdavkov domácností na energie a opatreniach vedúcich k zníženiu cien energií (časť A)

<http://www.employment.gov.sk/mpsvrsr/internet/home/page.php?id=1484&lang=sk>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené vládou 14. septembra 2005

Navrhovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Zámer opatrenia: zmierniť dopady negatívneho vývoja cien pohonných hmôt a plynu na sociálnu situáciu obyvateľov

Obsah opatrenia: materiál sa skladá zo súboru opatrení zameraných na kompenzáciu rastúcich výdavkov domácností, ide o zvýšenie vybraných sociálnych dávok; príspevok na bývanie sa zvýši o 230 Sk - sociálne odkázaný jednotlivец tak bude dostávať túto dávku v sume 1 360 Sk a rodiny v hmotnej núdzi vo výške 2 150 Sk mesačne; zvýši sa príspevok na kompenzáciu výdavkov pri prevádzke osobného motorového vozidla pre zdravotne postihnutých občanov zo 700 Sk na 900 Sk mesačne; rozšírenie okruhu poberateľov peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla o tých občanov s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorí používajú osobné motorové vozidlo na svoju prepravu pri podnikaní alebo vykonávaní alebo prevádzkovaní samostatne zárobkovej činnosti; zvýšenie aktivačného a ochranného príspevku z 1 500 na 1 700 Sk; zvýšenie rodičovského príspevku zo 4 110 Sk na 4 230 Sk; zvýšenie príspevku pri narodení dieťaťa zo 4 320 Sk na 4 460 Sk; zvýšenie príspevku na absolventskú prax z 1 500 na 1 700 Sk; zavedenie nového príspevku v sume do 2 000 Sk mesačne na dochádzku za prácou tým osobám, ktorí boli v evidencii úradu práce najmenej 6 mesiacov; zavedenie nového príspevku vo výške 350 Sk mesačne pre rodičov, ktorí sa starajú o dieťa mladšie ako 1 rok - príspevok sa bude poskytovať nad rámec dávky v hmotnej núdzi a slúži na zlepšenie zdravotnej starostlivosti pre malé deti v sociálne odkázaných rodinách

Hlasy proponentov: zmiernenie dopadov rastúcich cien energií na sociálnu situáciu obyvateľov, v súvislosti s negatívnym vývojom cien na svetových trhoch; pomoc sociálne odkázaným občanom v rámci dostupných nástrojov štátu

Hlasy oponentov: neefektívny a prebujnený sociálny systém; komplikovaný systém veľkého množstva rôznych sociálnych platieb nevedie k adresnosti dávok pre tých, ktorí ich skutočne potrebujú; nesystémové zmeny; populárne zvyšovanie transferov smerom k občanom - vplyv blížiacich sa parlamentných volieb (politický cyklus)

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

Zvýšenie minimálnej mzdy na 6 900 Sk (o 6,2%, resp. o 400 Sk)

Primárny zdroj: Nariadenie (č. 15205/2005) vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje výška minimálnej mzdy [http://www.rokovania.sk/app/material.nsf/0/E541ABBC128A2E71C1257081001E9E43/\\$FILE/Zdroj.html](http://www.rokovania.sk/app/material.nsf/0/E541ABBC128A2E71C1257081001E9E43/$FILE/Zdroj.html)

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené na rokovaní vlády SR 14. septembra 2005

Navrhovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Cieľ opatrenia: valorizovanie výšky minimálnej mzdy platnej od 1. októbra 2005 na základe zákona č.90/1996 o minimálnej mzde

Obsah opatrenia: minimálna mzda sa od 1. októbra 2005 zvýšila z doterajších 6 500 Sk na 6 900 Sk

Hlasy proponentov: navrhovaná výška minimálnej mzdy zohľadňuje potrebu jej rastu (kvôli rastu životných nákladov) a zároveň neohrozuje tvorbu nových pracovných miest; schválená výška minimálnej mzdy bola kompromisom sociálnych partnerov

Hlasy oponentov: minimálna mzda bráni zamestnávaniu napr. v sektoroch obchodu, služieb či stavebníctva, vytvára riziko prepúšťania a tlak k nelegálnej práci, je spolu s vysokými odvodmi brzdu podnikania a zamestnávania

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

OPATRENIA EÚ

Odmietnutie Smernice EÚ o patentovaní počítačovo-orientovaných vynálezov Európskym parlamentom (odmietnutie silnejšej jednotnej patentovej ochrany v rámci celej EÚ)

(pozn.: predmetom hodnotenia je odmietnutie smernice, nie samotná smernica)

Primárny zdroj: Smernica o patentovaní počítačovo-orientovaných vynálezov (Proposal for Directive on the patentability of computer-implemented inventions) http://europa.eu.int/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=en&DosId=172020

Stav opatrenia v legislatívnom procese: poslanci Európskeho parlamentu (EP) definitívne zamietli návrh smernice 6. júla 2005

Navrhovateľ: Komisar EÚ pre vnútorný trh Charlie McCreevy

Zámer opatrenia: zámer smernice bolo zjednotenie odlišných pravidiel registrácie a uplatňovania počítačovo-orientovaných patentov - zjednodušene „softvérových patentov“ - v rámci Európskej únie; zámer EP neprijat' navrhovanú smernicu bol motivovaný obavou pred "zabetónovaním" vývoja nových programov a aplikácií

Obsah opatrenia: obsah navrhovanej a neprijatej smernice - vytvorenie rámca spoločných pravidiel registrácie a uplatňovania softvérových patentov; pojem „počítačovo-orientované vynálezy“ pokrýva zariadenia ako mobilné telefóny, ovládacie prvky strojov, inteligentné domáce spotrebiče a vynálezy týkajúce sa programového vybavenia počítačov; počítačovo-orientovaným vynálezom je akýkoľvek nápad, na realizáciu ktorého je potrebné použitie počítača, počítačovej siete alebo iného programovateľného zariadenia, pričom musí obsahovať jeden alebo viac jasných novátorských vlastností, ktoré sa čiastočne alebo celkom realizujú prostredníctvom počítačového programu alebo programov; podmienkou udelenia patentu je registrácia vykonaná Európskym patentovým úradom; patent znamená udelenie monopolu na využívanie technológie jej vynálezcom na 20 rokov; majiteľ patentu môže iným spoločnostiam predať licenciu na používanie svojej myšlienky; zamietnutie znamená, že softvérové spoločnosti v EÚ môžu ďalej pokračovať v registrácii patentov, ale bez toho, aby ich softvérové „vynálezy“ mali rovnakú úroveň patentovej ochrany v jednotlivých krajinách Únie

Hlasy proponentov: schválenie smernice by skomplikovalo alebo úplne znemožnilo vývoj nových programov; formulácie navrhovanej smernice boli príliš nejasné a nebolo možné vylúčiť, že na jej základe by sa patentovali aj jednoduché riadky programového kódu, čím by boli ohrození malí programátori a vývojári, pretože by nemohli pri vývoji nových aplikácií využívať bežné algoritmy - ohrozilo by to vývoj tzv. otvoreného softvéru (produkty s otvoreným zdrojovým kódom – "open source"); vysoká nákladnosť registrácie patentu by sťažila patentovanie pre malé firmy alebo individuálnych programátorov; zneužívanie patentov špekulantmi

Hlasy oponentov: podľa predkladateľov smernice jej návrh neobsahoval možnosť patentovať jednoduché riadky kódu či algoritmy; postačila by pozmenená smernica s dodatkom, ktorý by obmedzil rozsah patentovateľného softvéru; nevyužitie silnejšej ochrany investícií do výskumu a vývoja softvéru v celej EÚ

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

Návrh Smernice EÚ o uchovávaní dát pri poskytovaní verejných elektronických komunikačných služieb (povinnosť operátorov uchovávať dáta o komunikácii - mená, adresy, čísla, čas, lokalitu, nie obsah komunikácie; archivácia záznamov 6 mesiacov až 1 rok; členské štáty zabezpečia náhradu preukázaných dodatočných nákladov operátorom)

Primárny zdroj: Smernica EÚ o uchovávaní dát pri poskytovaní verejných elektronických komunikačných služieb (*Proposal for a Directive on the retention of data processed in connection with the provision of public electronic communication services*)

http://europa.eu.int/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=en&DossierId=193330

Stav opatrenia v legislatívnom procese: Európska komisia predložila návrh smernice 21. septembra 2005

Navrhovateľ: Komisar EÚ pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť Franco Frattini

Zámer opatrenia: zlepšenie boja policajných zločiek so závažnou kriminalitou a terorizmom

Obsah opatrenia: poskytovatelia telekomunikačných služieb budú zaviazaní uchovávať dáta svojich zákazníkov pre policajné účely; spoločnosti by mali uchovávať dáta komunikácií fyzických, ako aj právnických osôb, potrebné na vystopovanie a identifikovanie zdroja komunikácie a cieľ komunikácie, dátum, čas a trvanie komunikácie, dáta na identifikovanie typu komunikácie, typ komunikačného zariadenia a tiež dáta potrebné na identifikovanie lokality mobilného komunikačného zariadenia; identifikovanie užívateľov, miesta a času ich hovoru; uchovávanie dát sa nebude aplikovať na obsah žiadnej z uvedených foriem komunikácií; dáta týkajúce elektronickej komunikácie by mali byť uchovávané 6 mesiacov, telefónne hovory, faxové prenosy a informácie o mieste volania a pohybe by sa mali mazať 1 rok po uskutočnení hovoru či dátového prenosu; členské štáty by mali zabezpečiť, aby poskytovatelia verejne

prístupných služieb elektronických komunikácií alebo verejnej komunikačnej siete boli odškodnení za preukázané dodatočné náklady, ktoré im implementáciou vzniknú

Hlasy proponentov: zjednodušenie boja proti organizovanému zločinu a terorizmu; relatívne vyššia bezpečnosť pred teroristickými útokmi - útočníci sa podľa predkladateľov smernice dorozumievajú práve zahrnutými formami elektronickej komunikácie, uľahčí sa ich vystopovanie

Hlasy oponentov: obavy z kontroly osobnej komunikácie (síce nie jej obsahu, ale adresátov, lokality a pod.) nevinných ľudí zdôvodnenej „prevenciou“; obmedzenie osobnej slobody jednotlivcov; obavy zo zneužitia

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

Nové pravidlá predaja automobilov v rámci Európskej únie (väčšia voľnosť predajcom áut v rámci celej EÚ; umožnenie predajní mimo územia vymedzeného výrobcami automobilov; umožnenie predaja viacerých značiek v jednej predajni)

Primárny zdroj: Nové pravidlá predaja automobilov v rámci Európskej únie

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/1208&format=HTML&aged=0&language=SK&guiLanguage=en>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: Európska komisia schválila pravidlá 30. septembra 2005; 1. októbra 2005 vstúpili do platnosti

Navrhovateľ: komisárka EÚ pre konkurenciu Neelie Kroes

Zámer opatrenia: rozšírenie konkurencie v predaji automobilov; uľahčenie cenovej konkurencie a posilnenie inovácií v predaji automobilov

Obsah opatrenia: na jednotnom trhu EÚ mohli automobilky vymedziť dilerom ich teritória a trvať na exkluzivite, jednotliví predajcovia tak mohli predávať len vozidlá jednej značky alebo koncernu, a aj to len vo vyhradených lokalitách; opatreniami EK zmizlo z predajných zmlúv medzi výrobcami automobilov a ich predajcami v členských krajinách EÚ geografické obmedzenie regiónu, čo by malo umožniť predajcom expandovať do zahraničia (v celej EÚ) a taktiež predávať vozidlá rôznych značiek pod jednou strechou

Hlasy proponentov: opatrenie je veľkou príležitosťou najmä pre predajcov z nových členských krajín, kde sa autá pre nižšie dane a životnú úroveň niekedy oproti západoeurópskemu priemeru predávajú až o pätinu lacnejšie; otvorenie trhu umožní predávať lacno nakúpené autá v krajinách, kde stoja viac; vstup konkurencie na trh - tlak na nižšie ceny

Hlasy oponentov: nie je veľmi pravdepodobné, že sa predajcovia automobilov začnú rýchlym tempom rozširovať do ostatných krajín EÚ využívajúc cenové rozdiely; možná zmena pravidiel v horizonte 5 rokov odrádza firmy od veľkých zmien a investícií; vstup predajcov na trh, ktorí budú ponúkať nízku kvalitu a žiaden servis pre zákazníka

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

Podrobné charakteristiky opatrení

Doplatenie ceny do 350 Sk/m² za pozemky pod závodom KIA pri Žiline vlastníkom, ktorí ju predali pôvodne za 136 Sk/m² a výkup pozemkov pre infraštruktúru k závodu za 350 Sk/m² (doplatenie podmienené čestným vyhlásením majiteľov o zastavení súdnych konaní a odpredaji pozemkov pod infraštruktúrou)

Vláda Slovenskej republiky na svojom rokovaní 14. septembra 2005 prerokovala a schválila *Správu o výkupe pozemkov pod závody KIA a Hyundai Mobis a súvisiacu infraštruktúru*, ktorú predložil zastupujúci minister hospodárstva a minister financií Ivan Mikloš.

Navrhnutý materiál bol reakciou na problémy pri získavaní pozemkov na výstavbu závodov KIA a Hyundai Mobis, ako aj infraštruktúry pre tieto závody. Sporným bodom výkupu týchto pozemkov sa stali ich rôzne základné ceny. Veľká časť pozemkov určených pre výstavbu závodov, podľa predmetnej Správy 74%, bola vykúpená za pôvodnú priemernú cenu 136 Sk za meter štvorcový stanovenú znaleckým posudkom ako všeobecná hodnota. Vzhľadom na odpor vlastníkov pôdy, združených v petičnom výbore, ktorí odmietali predať svoje pozemky za uvedenú cenu, bol rozhodnutím vlády z 20. apríla 2005 schválený postup výkupu pozemkov za 350 Sk za meter štvorcový prostredníctvom Slovenského pozemkového fondu. K dátumu schválenia predmetného opatrenia vlády bolo vykúpených 99% pozemkov pre závod KIA a 97,4% pozemkov pre závod Hyundai.

Aktuálnym sa však stal problém pozemkov určených pod cesty, kanalizácie a ostatnú infraštruktúru. K dátumu predloženia Správy bolo vykúpených 21% pozemkov, pričom časť majiteľov, ktorí vlastnili pozemky pod závodmi a vlastnili aj pozemky pod infraštruktúrou, podmienili ich predaj doplatkom do vyššej ceny (350 Sk/m²) za už skôr avšak lacnejšie predané pozemky pod závody. Vzhľadom na záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce z investičných zmlúv a termíny odovzdania jednotlivých stavieb, sa na výstavbe infraštruktúry pokračovalo aj na nevysporiadaných pozemkoch (pozri [HESO 2/2005](#)). Vzhľadom na pokračovanie zemných prác a podozrenie z porušovania ústavných práv vlastníkov pôdy vydal Okresný súd v Žiline predbežné opatrenie a pozastavil tým práce na prístupovej komunikácii a ďalších častiach infraštruktúry. Zároveň generálna prokuratúra začala vyšetrovanie podozrenia trestného činu poškodzovania cudzej veci a trestného činu neoprávneného užívania cudzej veci podľa Trestného zákona. Zastavili sa práce prebiehajúce na infraštruktúre závodu, vrátane tých, na ktoré platilo riadne stavebné povolenie. V zmysle uzavretej investičnej zmluvy je Slovenská republika povinná plniť dohodnuté termíny výstavby, ako aj ďalšie záväzky, pričom vzniknutý stav naplnenie termínov skomplikoval.

Podľa predkladacej správy k schválenému opatreniu bolo na základe analýz odporúčané **vykúpenie pozemkov pod infraštruktúrou za cenu určenú znaleckým posudkom a zároveň uzavretie dohody o urovaní so všetkými vlastníkami, ktorí predali pozemky pod závod za cenu nižšiu ako 350 Sk**. Týmto vlastníkom pôdy bude teda poskytnutý doplatok za pozemky predané pre závody KIA a Hyundai. Doplatenie bude podmienené podpísaním čestného vyhlásenia každého z vlastníkov o tom, že „*podporuje realizáciu projektu, že súhlasí s doterajším priebehom prác a so zastavením všetkých prebiehajúcich súdnych a iných konaní, ktoré bránia riadnej realizácii výstavby infraštruktúry a iných súvisiacich konaní, a že doteraz mu nevznikla v danej súvislosti žiadna škoda*“. Podľa Ivana Mikloša by sa bez takejto dohody so všetkými vlastníkami doplatenie neuskutočnilo, peniaze by sa totiž vynaložili, ale výstavba by aj tak nemohla byť obnovená. Vláda SR teda nakoniec schválila uznesenie, v ktorom súhlasí s návrhom na dofinancovanie predmetnej investície a uložila ministrom financií zabezpečiť v štátnom rozpočte finančné prostriedky na výkup pozemkov pod infraštruktúrou, ako aj na doplatenie za pozemky pod závody KIA a Hyundai Mobis. Na výkup pozemkov pod infraštruktúrou boli odhadnuté dodatočné náklady vo výške 425,7 mil. Sk pri cene 350 Sk za meter štvorcový (pozri *tabuľku*), pričom na doplatenie vlastníkom pôdy pod závodmi vznikla potreba ďalších 380 mil. Sk (spolu 805,7 mil. Sk).

Výkup pozemkov pod infraštruktúru za 350 Sk/m ²	Náklady v Sk
Kúpna cena pozemkov pod infraštruktúru (bez doplatku)	337 437 000
Kúpna cena doplnkových plôch	152 829 000
Kúpna cena zvyškových plôch	25 000 000
Vedľajšie náklady súvisiace s obstaraním pozemkov:	
Náklady na identifikácie, uzatváranie zmlúv a pod.	40 000 000
Náhrady škôd	7 000 000
Kolky, poplatky a ostatné	2 000 000
Celkové náklady na výkup pozemkov	564 266 000
Pôvodne alokované zdroje	-138 500 000
Celkový nárok na dodatočné zdroje	425 766 000
<i>Zdroj: Správa o výkupe pozemkov pod závody KIA a Hyundai Mobis a súvisiacu infraštruktúru</i>	

Náklady na výkup pozemkov pod infraštruktúrou nie sú započítavané do štátnej pomoci, sú definované ako „iná podpora štátu na rozvoj regiónu“. Pozemky, ani na nich vybudovaná externá infraštruktúra - cesty, kanalizácia, elektrina, voda, plyn odpadové vody, vonkajšia časť železnice a telekomunikačné vedenie - nebudú vo vlastníctve automobiliek. Vypлатenie vlastníkov teda nebude v konflikte s 15%-nou povolenou výškou štátnej pomoci investorom. Vybraným riešením a navýšením nákladov na výkup pozemkov podľa vládneho materiálu bude zvýšený objem štátnej pomoci len v prípade doplatenia ceny 350 Sk za pozemky pod závodmi. Podľa ministra financií sa o sumu 380 mil. Sk štátna pomoc navýši kvôli nárastu objemu samotnej investície, keďže KIA Motors plánuje na Slovensku preinvestovať o 130 mil. EUR viac, ako pôvodne očakávala. Na druhej strane je podľa predmetnej Správy potrebné vziať do úvahy aj alternatívne náklady oproti vyššie uvedeným. Za tie sa považujú eventuálne sankcie zo strany investorov odhadované vo výške 4 mld. Sk za každých 100 dní omeškania. Výpočty autorov Správy vychádzali z plánovanej výrobnnej kapacity automobilky KIA 200-tis. automobilov ročne, z priemernej európskej predajnej ceny automobilu 620 000 Sk a priemernej ziskovosti 12%. Ďalším dôsledkom omeškania obstarania pozemkov by mohlo byť odstúpenie kórejských investorov od investičnej zmluvy, ukončenie ich podnikateľskej činnosti súvisiacej s budovaním závodov, pričom by im nevznikla žiadna povinnosť voči Slovenskej republike.

Schválený vládny materiál okrem iného tiež zvažoval niekoľko **alternatív riešenia problému** s nevykúpenými pozemkami. Ako prvú z možností Správa uvádza **vyvlastnenie pozemkov** potrebných na výstavbu infraštruktúry závodov. Odhadovaný časový rámec ukončenia vyvlastňovacieho konania autori Správy stanovili na približne 100 dní od začatia, pričom táto lehota má predstavovať optimistický variant. Podľa pesimistického variantu by bolo potrebné zvažovať časový rámec viac ako 200 dní od začatia konania. Za výhodu vyvlastňovania sa považuje predovšetkým „právne najčistejšie riešenie“ a taktiež úspora 380 mil. Sk, ktorá sa inak doplatí za pozemky pod závodmi KIA a Hyundai. Nevýhodou by bol už uvedený nejasný časový rámec, meškание stavby a možné sankcie zo strany investorov. Ďalšou zvažovanou možnosťou získania pozemkov pod infraštruktúru bol už vyššie uvedený **výkup za ceny zohľadňujúce novú všeobecnú hodnotu**. Spoločnosť Žilina Invest, s.r.o., ktorá vykúpuje pozemky pod infraštruktúru, vyčíslila potrebu dodatočných finančných prostriedkov na výkup pozemkov pod infraštruktúru vrátane zvyškových plôch v čiastke 425 766 000 Sk. Výhodou tohto riešenia mala byť jeho rýchlosť, eliminácia možných sankcií a približne rovnaké náklady ako pri vyvlastnení, ale to len pri nezohľadnení doplatku 380 mil. Sk za pozemky pod závody. Za nevýhodu bola označená potreba dodatočných zdrojov a previazanosť s požiadavkou doplatiť za pozemky pod závodmi rozdiel medzi pôvodnou výkupnou cenou (priemerne 136 Sk za m²) a novo určenou 350 Sk za meter štvorcový. Tretím navrhnutým spôsobom bolo tzv. **dočasné riešenie**. To predpokladalo možnosť rýchleho odkúpenia pozemkov neznámych vlastníkov prostredníctvom Slovenského pozemkového fondu, čo predstavuje cca 32 ha a doplatok 43,3 mil. Sk. Známym vlastníkom, ktorí sú vlastnícky prepojení s pozemkami pod závodmi, by bola vyplatená cena podľa nových znaleckých posudkov spolu s doplatkom za pozemky pod závodmi. Na získanej pôde sa predpokladalo vybudovanie viac ako 1/3 novej pripojovacej cesty, ktorá by sa napojila na taktiež už novopostavenú prepojovacu komunikáciu, ktorá je realizovaná na čiastočne vysporiadaných pozemkoch. Ďalšia časť infraštruktúry by bola riešená vyvlastňovaním, bez doplatku za pozemky pod závodmi. Hlavnou výhodou tohto riešenia by bolo urýchlenie vybudovania provízornej prístupovej komunikácie k závodom a dodržanie termínov na dodávku lisu a iných technológií, úšetrenie časti prostriedkov za doplatky. Nevýhodou by bolo nedokončenie kanalizácie a možné škody na

budovách a zariadeniach investorov, ako aj právne kroky petičných výborov z dôvodu rozdielneho prístupu k vlastníkom.

Podľa zastupujúceho ministra hospodárstva Ivana Mikloša bol konečný výber uskutočnený len zo zlých možných riešení, z ktorých bola snaha vybrať to najmenej bolestivé. Bez podstúpenia schváleného kroku by podľa ministra slovenská strana nebola schopná plniť záväzky vyplývajúce zo zmluvy a vážne by bolo ohrozené začatie výstavby, z čoho by vyplývala potreba uhrádzať náhradu škody.

S postupným vykupovaním pozemkov pod infraštruktúru sa začalo koncom septembra 2005, keď právni zástupcovia majiteľov pozemkov dali pokyn na ich predaj. Vlastníci prestali svojpomocne strážiť svoje parcely a začali podpisovať splnomocnenia na predaj pozemkov pod infraštruktúru. K 26. septembru 2005 podpísalo súhlas 150 z približne 500 majiteľov. Začiatkom októbra však opäť vznikla skupina približne 30 majiteľov, ktorá požadovala vyššiu cenu za svoje pozemky. Podľa šéfky petičného výboru sa v tejto skupine ľudí odmietajúcich predaj pozemky pod infraštruktúru nachádzajú majitelia pozemkov, ktorí odmietali predaj pozemky pod nový závod za súdnoznalecký posudok a tiež majitelia, ktorí vlastníka len pozemky pod infraštruktúrou. Ako uviedla šéfka petičného výboru, problém vznikol pri stanovení cien za pozemky pre infraštruktúru, ktoré sa pohybujú od 216 Sk do 516 Sk za meter štvorcový. Tí majitelia, ktorí by mali dostať nižšiu sumu, sa cítia ukrivdení. Ak by sa majitelia nedohodli a pozemok pod infraštruktúru nepredal čo i len jeden majiteľ, štát by nedopltil za pozemky pod nový závod Hyundai/KIA. V snahe urýchliť získanie zvyšných pozemkov Krajský stavebný úrad v Žiline začal 12. októbra 2005 vyvlastňovacie konanie s uvedenou skupinou majiteľov. Z 30 predvolaných vlastníkov sa na pojednávanie dostavilo 22, pričom takmer všetci pristúpili na dohodu o predaji pozemkov, vyvlastňovacie konanie bolo začaté len voči 3 majiteľom, ktorí nemali vysporiadané dedičské konanie.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Neschválenie investičnej pomoci v celkovej výške takmer 7 mld. Sk (priama štátna pomoc zo štátneho rozpočtu - 21% z celkovej výšky investície) pre juhokórejského výrobcu pneumatík - firmu Hankook

Vláda SR neschválila 6. júla 2005 *návrh investičnej zmluvy medzi spoločnosťou Hankook Tire CO.LTD. a Slovenskou republikou a mestom Levice*. Hlavným dôvodom zamietnutia návrhu bola neadekvátna výška štátnej pomoci.

Kórejský výrobca pneumatík, spoločnosť Hankook sa v polovici mája tohto roka rozhodla umiestniť svoj výrobný závod do Levíc. O získanie výrobného závodu najväčšieho juhokórejského výrobcu pneumatík Hankook Tire sa snažilo spolu so Slovenskom aj Poľsko a Maďarsko. Investícia mala presiahnuť 0,5 mld. EUR (vyše 19 mld. Sk). Hovorca firmy Hankook vyhlásil, že o výhre rozhodne to, ktorá krajina ponúkne najlepšie podmienky, aj vo forme daňových úľav.

Poľsko, podobne ako pri investícii KIA, ponúklo lokalitu v dolnosliezskych Koberzyciach - lokalitu, v ktorej pôsobí viac ako 40 firiem, a ktorou hlavnou výhodou boli vopred vykúpené pozemky. Tesne pred ohlásením rozhodnutia investora Poľsko zverejnilo výšku ponúkanej investičnej pomoci, ktorá mala obsahovať štátnu pomoc vo výške 46 mil. EUR, teda necelé 2 mld. Sk. Maďarsko ponúklo lokalitu pri Dunajvárosi, ale verejne neupresnilo výšku investičnej pomoci. Slovenská republika ponúkla lokalitu Levica - Géňa. Slovensko na priamej podpore ponúklo kórejskému výrobcovi vyše 4 mld. Sk a na daňových úľavách by získal 1,217 mld. Sk. Okrem prisľúbenej finančnej pomoci bol súčasťou ponuky aj prisľub zlepšenia cestného napojenia Levíc na diaľnicu, resp. rýchlostnú komunikáciu. Tá mala do roku 2009 viesť z Nitry do Hronského Beňadika. Prisľub obsahoval aj výrazné skvalitnenie cesty medzi Hronským Beňadikom a Levicami do konca roku 2010. Pri ohlásení investície uviedol vtedajší minister hospodárstva Pavol Rusko aj prípadné rozšírenie súčasnej cesty na štvorprúdovú. Spolu by tak náklady na investičnú pomoc predstavovali 6,988 mld. Sk.

Plánovaná štátna pomoc pre firmu Hankook	
Priame nároky na štátny rozpočet	4,281 mld. Sk
Daňová úľava	1,217 mld. Sk
Náklady na vybudovanie cesty	1,5 mld. Sk
Spolu	6,988 mld. Sk

Výška investície	498 mil. EUR (19,9 mld. Sk)
Počet priamych nových pracovných miest:	1500
Podiel stimulov (vrátane daňovej úľavy a nákladov na cesty) na celkovej investícii	35 %
Náklady na jedno pracovné miesto (bez nákladov na cesty)	3,67 mil. Sk

Zdroj: SME

Pneumatikárska firma Hankook si spomedzi troch stredoeurópskych lokalít vybrala v polovici marca 2005 pre svoj výrobný závod Levice. Začiatkom roku 2006 plánovala začať výstavbu a v roku 2008 plánoval investor štart výroby. Priamo mala investícia vytvoriť 1500 nových pracovných miest. Ďalších 500 až 700 pracovných miest malo vzniknúť nepriamo prostredníctvom subdodávateľov. Fabrika mala zásobovať regionálne automobilky vrátane slovenského závodu KIA Motors pri Žiline. Predstavitelia firmy Hankook po svojom rozhodnutí oficiálnym listom oznámili, že SR má exkluzívne právo rokovať o investícii do polovice júla 2005. Dovtedy mala vláda schváliť stanovenú výšku investičnej pomoci.

Štátna pomoc pre:	Výška pomoci (v mld. Sk)	Plánovaná zamestnanosť	Pomoc na jedno miesto (v mil. Sk)
Hankook	4,281	1500-1600	2,9-2,7
KIA Motors Slovakia	5,4	2800	1,9
Peugeot Citroën Slovakia	5	3500	1,4
Mobis Slovakia	1,4	1000	1,4

Zdroj: SME

Vláda nakoniec dňa 6.7.2005 neschválila návrh investičnej zmluvy. Hlavným dôvodom zamietnutia návrhu bola neadekvátna výška štátnej pomoci. Minister financií Ivan Mikloš sa vyjadril, že celkový objem štátnej pomoci je obmedzený a peniaze by mohli chýbať pri podpore iných investorov. Jedným z ďalších argumentov vlády bolo, že sa jedná o výrobu jednoduchú, ktorá nepriťahuje také množstvo dodávateľov ako sofistikovanejšia produkcia. Podľa premiéra SR Mikuláša Dzurindu boli podmienky na získanie investície neprijateľné. Zároveň vyjadril presvedčenie, že odmietnutie zmluvy s firmou Hankook nebude mať negatívny vplyv na rozhodovanie ďalších zahraničných investorov. Minister hospodárstva Pavol Rusko sa vyjadril, že odmietavý postoj vlády k poskytnutiu investičnej pomoci bol chybný a nešťastný krok, ktorý zmaril vytvorenie 1500 pracovných miest. Primátor Levíc argumentoval v prospech prijatia návrhu vysokou nezamestnanosťou levického regiónu.

Po zamietavom stanovisku vlády sa kórejská spoločnosť Hankook rozhodla nepredziť exkluzivitu rokovaní so Slovenskom a obnovila rokovania s ostatnými krajinami. Hankook začal opätovne rokovať okrem Slovenska aj s Maďarskom, Poľskom a Českou republikou. Korejská spoločnosť bola ochotná zľaviť z nárokov na štátnu pomoc z 21% z celkovej investície na 19%, pričom priama finančná pomoc by predstavovala 13%. Podľa vyjadrenia premiéra Mikuláša Dzurindu by však výška štátnej pomoci pre Hankook musela klesnúť z pôvodných 21% z celkovej investície na 6%, pričom náklady na jedno vytvorené pracovné miesto by nesmeli presiahnuť 1 mil. Sk.

Juhokórejská spoločnosť Hankook Tire nakoniec podpísala 30.10.2005 v Soule s maďarskou vládou dohodu o zriadení závodu na výrobu pneumatík v Dunaújvárosi. Podľa prezidenta spoločnosti sa pre Dunaújváros rozhodli pre dobre kvalifikovanú pracovnú silu, dynamicky sa vyvíjajúcu cestnú sieť a priaznivé obchodné prostredie. Podrobnosti výšky investičnej pomoci zatiaľ neboli zverejnené.

Priemyselný park Levice - Geňa začal po rozhodnutí vlády rokovať s inými menšími firmami. Okrem nemeckého automobilového subdodávateľa Sachs, ktorý zamestná 300 ľudí, si definitívne vybral Levice ako lokalitu pre svoju investíciu aj indický výrobca diskov do automobilových kolies Steel Strips Wheels, ktorý zamestná 200 pracovníkov, a rakúsko-slovenská spoločnosť Globo Eastern Europe. Okrem týchto troch už potvrdených projektov mesto vážne rokuje aj o investícii holandských výrobcov cukrovínok z firmy Leaf, ktorá chce poskytnúť prácu približne 500 ľuďom. Nový závod si v Leviciach ešte pred časom postavil i švédsky výrobca drevených obalových systémov pre telekomunikačný a strojársky sektor - firma Nefab. Podľa primátora mesta by všetci potenciálni investori mohli vytvoriť okolo 1600 nových pracovných miest.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Pravidlá v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom (poskytovanie relatívne vyšších investičných stimulov pre investorov, ktorí chcú podnikat' v krajoch s vyššou nezamestnanosťou a v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou)

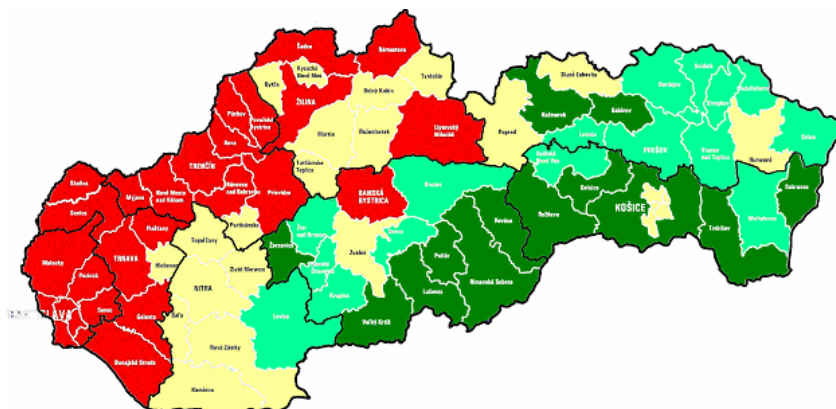
Zastupujúci minister hospodárstva a zároveň podpredseda vlády a minister financií Ivan Mikloš predstavil 19. septembra 2005 na rokovaní vlády SR nové *Pravidlá v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom*. Cieľom vytvorenia jasných pravidiel v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom, na príprave ktorých sa podieľali Ministerstvo financií (MF) SR, Ministerstvo hospodárstva (MH) SR a agentúra SARIO, je zabezpečiť efektívnejší a transparentnejší systém štátnej pomoci. Ako kľúčová je definovaná zásada motivácie investícií do zaostalejších regiónov a do projektov s vysokou pridanou hodnotou. Zámerom autorov je okrem uvedeného aj viac pracovných miest v zaostalých regiónoch Slovenska. Ivan Mikloš označil doterajší proces rozhodovania za netransparentný a zdĺhavý. Príkladom má byť skutočnosť, že MF SR nebolo informované o mnohých rokovaniach, ani o nárokoch na štátny rozpočet, ktoré vyplývali z dohodnutých investičných stimulov.

Podstatou schválených pravidiel je rozčlenenie Slovenska do 3 druhov oblastí, ako aj rozdelenie podnikateľských sektorov do 3 skupín. Výška štátnej podpory pre investorov tak bude závisieť od umiestnenia investície, pričom preferovať sa budú najchudobnejšie regióny s najvyššou nezamestnanosťou, a podpora bude závisieť aj od druhu činnosti, ktorú bude nový investor vykonávať. Najvyššiu podporu by pritom mali získať investície, ktoré budú vytvárať vysokú pridanú hodnotu, ako sú napr. výskumné či technologické centrá, najnižšiu naopak spracovateľský priemysel. O výške štátnej pomoci investorom bude rozhodovať predovšetkým nezamestnanosť v jednotlivých regiónoch.

Pre účely uplatňovania predmetných pravidiel boli jednotlivé regióny Slovenska rozdelené do **3 základných zón** podľa evidovanej nezamestnanosti okresov k 15. januáru každého roka (podľa údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR):

- **Zelená zóna:** okresy s mierou nezamestnanosti nad 15% (za obdobie 10/2004 – 9/2005 29 okresov)
- **Žltá zóna:** okresy s mierou nezamestnanosti od 10% do 15% (za obdobie 10/2004 – 9/2005 24 okresov)
- **Červená zóna:** okresy s mierou nezamestnanosti do 10% (za obdobie 10/2004 – 9/2005 26 okresov).

Ďalej má platiť pravidlo, podľa ktorého ak „žltý okres“ susedí výlučne so „zelenými“, prípadne „žltými“ okresmi, pričom minimálne jeden z týchto susediacich okresov patrí do zelenej zóny, považuje sa tento okres na účely pravidiel za zelenú zónu. Analogicky, pravidlo platí aj v prípade „červeného okresu“, ktorý je však potom považovaný „len“ za žltú zónu. Podľa uvedeného by teda najvyššia podpora mala aktuálne smerovať do okresov Prešovského, Košického, Banskobystrického a Nitrianskeho samosprávneho kraja, relatívne nižšiu podporu by mali získať investori v Bratislavskom, Trnavskom, Trenčianskom a Žilinskom samosprávnom kraji, pričom úplne najnižšia štátna podpora bude možná v samotnej Bratislave.

Zdroj: Pravidlá v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom

V záujme ekonomického rozvoja Slovenskej republiky boli ďalej stanovené preferencie pre poskytovanie štátnej pomoci do jednotlivých odvetví slovenského hospodárstva. V súlade s Národnou stratégiou podpory priamych zahraničných investícií je prioritným záujmom rozvoj služieb s vysokou pridanou hodnotou - vývojové a IT software-ové centrá a podobne, naopak, obmedzuje sa pomoc pre odvetvia hospodárstva, ktoré sú z hľadiska tvorby pridanej hodnoty a hospodárskeho rozvoja Slovenska menej atraktívne, napríklad montáž, distribučné centrá a pod. Investičné projekty sú rozdelené do **3 typov**:

- **typ A - spracovateľský priemysel**: investičné projekty zavádzajúce novú výrobu a montáž komponentov,
 - **distribučné a logistické centrá**: centralizované spracovanie v oblasti obslužných činností,
- **typ B - strategické investície v high-tech sektoroch** so sieťovými externalitami (informačné a komunikačné technológie - IKT, biotechnológie, nanotechnológie, atď.), ide najmä o sektory s vysokým technologickým komponentom,
 - **centrá strategických služieb**: centrá zdieľaných služieb (centralizácia podporných činností ako napr. ľudské zdroje, IKT, predaj a pod.), zákaznícke centrá a centrá technickej podpory, call centrá,
- **typ C - výskumné a vývojové centrá**, technologické centrá, centrá technologického rozvoja: výskumná a vývojová činnosť, ktorá nie je priamo napojená, resp. spojená s priemyslom alebo obchodnou činnosťou.

Z uvedených odvetví by teda mali najnižšiu podporu dostať investori v rámci spracovateľského priemyslu, viac by mali dostať investori z high-tech sektorov a strategických služieb. Najväčšiu motiváciu vo forme najvyšších štátnych podpôr môžu očakávať výskumné a vývojové centrá a centrá technologického rozvoja.

Investori uchádzajúci sa o štátnu pomoc budú musieť spĺňať **podmienku minimálnych investičných nákladov** v závislosti od typu projektu a zóny:

Typ projektu	Zóna	Minimálna výška investičných nákladov (v mil. Sk)
A	zelená + žltá	200
	červená	štátna pomoc sa neposkytuje
B	zelená + žltá	40
	červená	40
C	zelená + žltá	30
	červená	30

Zdroj: Pravidlá v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom

Investor ďalej musí v rámci projektu preinvestovať **minimálne stanovené percento investičných nákladov do „moderných technológií“**. V prípade žltej a zelenej zóny najmenej 35%, u červenej zóny 45% týchto nákladov. Presnú definíciu moderných technológií materiál zatiaľ neuvádza, pričom ich zoznam má za úlohu vypracovať minister hospodárstva do 30. novembra 2005. V prípade, že sa investor bude uchádzať aj o poskytnutie daňových úľav zo strany štátu, bude musieť okrem uvedených Pravidiel naďalej plniť aj kritériá stanovené v príslušných normách (zákon o investičných stimuloch, zákon o dani z príjmov) – investičné náklady musia byť vo výške najmenej 400 mil. Sk a investor musí aspoň 200 mil. Sk vynaložiť z vlastného imania. Ak bude projekt realizovaný v regióne s nezamestnanosťou nad 10% (žltá a zelená zóna), uvedené sumy sa znížia o polovicu.

Pravidlá tiež obsahujú **možnosť individuálneho posudzovania** investičného projektu, keď sa na poskytnutie pomoci nebudú vzťahovať časti pravidiel, ktoré stanovujú výšku a formy štátnej pomoci. Podmienkou je, aby investičný projekt bol realizovaný v žltej alebo zelenej zóne, investičné náklady boli najmenej 10 mld. Sk a zároveň bolo vytvorených viac ako 1000 nových pracovných miest.

Ďalším z atribútov, od ktorého sa štátna pomoc investorom bude odvíjať, je **minimálny podiel zamestnancov podľa definovanej vzdelanostnej štruktúry**. Pre **typy projektov A** musí mať z celkového počtu zamestnancov minimálne 60% odborné stredoškolské vzdelanie (stupeň 2 až 6) a minimálne 10% zamestnancov musí byť s vyšším vzdelaním (stupeň 7 a viac). **Projekty typu B** musia počítať s minimálne 50% zamestnancov s úplným stredným vzdelaním

s maturitou (stupeň 4-6) a podielom minimálne 35% zamestnancov s vyšším vzdelaním (stupeň 7). Do tretice u **projektov typu C** musia najmenej 40% tvoriť zamestnanci so stupňom vzdelania stupňa 4 až 6, a podiel zamestnancov s dosiahnutým stupňom 7 a viac musí mať minimálne 50% pracovníkov.

Stupne vzdelania (kategórie dosiahnutého vzdelania podľa kódov Štatistického úradu SR)	
9	vedecká výchova
8	vysokoškolské
7	vyššie vzdelanie
6	úplné stredné odborné s maturitou
5	úplné stredné všeobecné s maturitou
4	úplné stredné s maturitou
3	stredné odborné bez maturity
2	vyučenie
1	základné
0	bez vzdelania

Zdroj: Pravidlá v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom

V súčasnosti je možné štátnu pomoc poskytnúť nepriamo vo forme úľavy na dani z príjmov právnických osôb (daňová úľava), vo forme prevodu práva k nehnuteľnému majetku štátu alebo obce za cenu nižšiu, ako je trhovú cenu (ďalej len PNM), alebo priamo a to poskytnutím dotácie na krytie investičných nákladov pre projekty typu C (ďalej FD), poskytnutím príspevku na novovytvorené pracovné miesta (ďalej PN) a príspevkom na vzdelávanie. Všetky uvedené typy pomoci, okrem príspevku na vzdelávanie, sú poskytované v rámci pomoci na rozvoj regiónov.

Výška jednotlivých druhov štátnej pomoci a investičných stimulov nemôže podľa schválených Pravidiel v jednotlivých zónach a pri typoch projektov presiahnuť stanovené maximálne limity, vyjadrené ako percentuálny podiel z oprávnených nákladov projektu. Pri investičných projektoch v citlivých odvetviach (napríklad 15%-ný limit pre automobilový priemysel) budú uplatňované maximálne limity štátnej pomoci vyplývajúce z pravidiel Európskej únie, ak sú tieto limity nižšie ako limity stanovené v pravidlách.

Percentuálne vyjadrenie maximálnych limitov celkovej štátnej (regionálnej) pomoci (v % z oprávnených nákladov investície)			
	Typ projektu A	Typ projektu B	Typ projektu C
Zelená zóna	40 %	45 %	50 %
Žltá zóna	35 %	40 %	50 %
Červená zóna	0 %	30 %	45 %
Červená zóna - Bratislava	0 %	20 %	20 %

Zdroj: Pravidlá v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom

Maximálna výška štátnej pomoci formou **prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnému majetku štátu alebo obce**, alebo majetku, ktorý vlastní osoba zriadená štátom, alebo obcou za cenu nižšiu ako je trhovú cenu (PNM) je stanovená ako percento z objemu oprávnených nákladov vynaložených v súvislosti s realizáciou projektu. V prípade projektov typu A (spracovateľský priemysel a distribučné centrá) táto predstavuje 3% v žltej a zelenej zóne a 0% v červenej. Pre projekty typu B (strategické investície v high-tech sektoroch a centrá strategických služieb) je hranica na úrovni 6%, a pri projektoch typu C (výskumné a vývojové centrá) 15% pre všetky zóny.

Ďalšou formou pomoci je finančná **dotácia na krytie oprávnených nákladov súvisiacich so vstupnou investíciou do hmotného majetku pre projekty typu C**. Táto sa poskytuje v prípade, že investor nezískal štátnu pomoc vo forme PNM v plnom rozsahu, prípadne vôbec. Investorovi môže byť poskytnutá finančná pomoc na obstaranie hmotného majetku. Jej maximálna výška je stanovená rovnako pre všetky zóny na úrovni 15% (mínus percento štátnej pomoci poskytnutej formou PNM).

Maximálna výška **príspevku na novovytvorené pracovné miesta** bude závisieť od miesta realizácie projektu na území Slovenskej republiky a typu projektu. Vo všetkých prípadoch bude poskytnutá pomoc maximálne do výšky 30% mzdových nákladov ročne na každé vytvorené pracovné miesto, pričom v každom prípade bude stanovená maximálna absolútna výška pomoci na jedno pracovné miesto. V prípade zelenej a žltej zóny bude príspevok poskytovaný na projekty typu A a B s podmienkou prijatia najmenej 30% zamestnancov z radov nezamestnaných a maximálna absolútna výška pomoci na jedno miesto sa môže pohybovať od 125-tis. Sk do 200-tis. Sk. Pre červenú zónu bude príspevok poskytovaný len pre projekty typu B, a to v maximálnej výške 100-tis. Sk. Pri projektoch typu C príspevok na novovytvorené pracovné miesta bude poskytovaný najviac vo výške 30% mzdových nákladov ročne na každé vytvorené pracovné miesto, najvyššia absolútna výška pomoci je 200-tis. Sk.

Daňovú úľavu bude možné investorovi poskytnúť len vtedy, ak investor nebude požadovať poskytnutie štátnej pomoci prostredníctvom iných foriem regionálnej pomoci a súčasne nebude požadovať poskytovanie pomoci na vzdelávanie. Druhou možnosťou je, ak investorovi nebola v rámci Pravidiel poskytnutá štátna pomoc v iných formách regionálnej pomoci v maximálnych limitoch. Investorovi tak bude poskytnutá štátna pomoc vo forme daňovej úľavy, ktorá bude vypočítaná ako rozdiel maximálneho percentuálneho limitu na poskytnutie štátnej pomoci v zmysle uvedenej tabuľky a štátnej pomoci, ktorá má byť investorovi poskytnutá prostredníctvom iných foriem regionálnej pomoci.

Percentuálne vyjadrenie maximálnych limitov daňovej úľavy (v % z oprávnených nákladov investície)			
	Typ projektu A	Typ projektu B	Typ projektu C
Zelená zóna	44 %	50 %	50 %
Žltá zóna	38,5 %	44 %	50 %
Červená zóna	0 %	33 %	44 %
Červená zóna BA	0 %	20 %	20 %

Zdroj: Pravidlá v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom

Príspevok na vzdelávanie zamestnancov je možné investorovi poskytnúť vo výške 60% z oprávnených nákladov zamestnávateľa (resp. 55% pre bratislavský región), a 70%, ak ide o znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (resp. 60% pre bratislavský región). Príspevok na všeobecné vzdelávanie na jedného zamestnanca nemôže prekročiť stanovené maximálne limity.

Maximálne limity príspevkov na všeobecné vzdelávanie zamestnancov			
	Typ projektu A	Typ projektu B	Typ projektu C
Zelená a žltá zóna	30 000 Sk	40 000 Sk	40 000 Sk
Červená zóna	0 Sk	30 000 Sk	30 000 Sk

Zdroj: Pravidlá v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom

Predmetné Pravidlá taktiež stanovili špeciálny limit pre veľké investičné projekty v prípade investície presahujúcej 50 mil. EUR. Prípustná výška pomoci pri takomto projekte sa vypočíta podľa vzorca:

$$R\% \text{ z } (50 \text{ mil. EUR} + 0,5*B + 0,34*C),$$

kde R predstavuje regionálny maximálny limit (bratislavský región 20%, ostatné regióny 50%), B sumu oprávnených nákladov prevyšujúcu 50 mil. EUR, ale neprevyšujúcu 100 mil. EUR, C predstavuje sumu oprávnených nákladov prevyšujúcu 100 mil. EUR.

Materiál ďalej presne špecifikuje oprávnené subjekty pre poskytnutie štátnej pomoci. Na poskytnutie pomoci podľa predmetných Pravidiel neexistuje právny nárok, podľa ministra financií však vláda má záujem poskytnúť stimuly každému subjektu, ktorý splní podmienky na ich získanie. Z nových pravidiel okrem toho vyplýva, že do 110 dní od podania úplného dotazníka by investor mal mať k dispozícii rozhodnutie vlády o pridelení investičných stimulov, pričom do 20 dní by sa mal dozvedieť výšku štátnej pomoci.

Podľa predkladateľa materiálu Ivana Mikloša neexistencia pravidiel zneisťovala investorov, spomaľovala proces prideľovania stimulov a viedla k tomu, že Slovensko má menej pracovných miest a drahšie pracovné miesta, ako by mohlo mať, keby takéto pravidlá existovali. Pravidlá by mali prispieť k väčšiemu prílevu investícií a tvorbe pracovných miest hlavne v zaostalejších regiónoch. Doteraz bol totiž proces prideľovania investičných stimulov podľa jeho slov netransparentný, nevedelo sa, aké nároky z nich vyplývajú na štátny rozpočet a rokovania s potenciálnymi investormi trvali príliš dlho. Nový systém štátnych stimulov okrem iného rozlišuje uchádzačov podľa odvetvia, do ktorého chcú na Slovensku investovať, čím sa podporujú rozvojové projekty v sektoroch využívajúcich vyspelé technológie, a najmä v oblasti výskumu a vývoja. Lákание investícií, ktoré okrem zamestnanosti prinesú aj kvalitatívny rozvoj ľudských zdrojov a know-how, patrí medzi základné nástroje budovania znalostnej ekonomiky. Predmetné Pravidlá na poskytovanie štátnej pomoci sú teda podľa predkladateľov v súlade so stratégiou konkurencieschopnosti, ktorá sa zameriava na podporu práve takýchto investícií.

Návrh Pravidiel v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom schválila vláda SR na svojom rokovaní 26. októbra 2005.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Novela zákona o štátnom dlhu a štátnych zárukách (sprísnenie schvaľovania štátnych záruk; zoznam a maximálna výška štátnej záruky jednotlivých projektov schvaľované zákonom o štátnom rozpočte a následne vládou)

Poslanci NR SR schválili 23. septembra 2005 vládnu novelu zákona o štátnom dlhu, ktorá upresňuje niektoré ustanovenia upravujúce správu štátneho dlhu a správu štátnych záruk. V súvislosti so vznikom Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity a pri vykonávaní finančných operácií na domácom finančnom trhu a na zahraničných finančných trhoch prijímaním úverov, vydávaním štátnych cenných papierov a inými činnosťami súvisiacimi s riadením rizík štátneho dlhu bolo podľa predkladateľa zákona - Ministerstva financií (MF) SR - potrebné zmeniť niektoré ustanovenia a formulácie zákona z dôvodov zvýšenia transparentnosti a zrozumiteľnosti pri jeho uplatňovaní a kontrole jeho dodržiavania v praxi a tiež kvôli zabezpečeniu efektívnosti správy štátneho dlhu a správe štátnych záruk.

Podľa dôvodovej správy je zásadnou zmenou zákona nový proces schvaľovania štátnych záruk tak, že navrhované projekty a rozsah štátnych záruk musia byť súčasťou zákona o štátnom rozpočte na príslušný rok a následne budú žiadosti o poskytnutie štátnych záruk schvaľované vládou SR. Štátnu záruku môže MF SR poskytnúť na základe žiadosti, v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a po súhlase vlády SR. Cieľom úpravy je obmedzenie možnosti poskytovania štátnych záruk len na projekty mimoriadneho významu a vo výnimočných prípadoch, pričom zoznam a maximálna výška štátnej záruky jednotlivých projektov budú schvaľované zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rok. Ďalším sprísnením schvaľovania štátnych záruk sa očakáva pokračovanie trendu znižovania ich rozsahu, a tým aj pozitívny vplyv na znižovanie štátneho dlhu. Podľa navrhovateľov predstavuje zmena v schvaľovaní štátnych záruk priblíženie sa k právnej praxi štátov s vyspelou ekonomikou.

Predkladateľ novely zákona nepredpokladal, že by prijatím zákona vznikli nové požiadavky na výdavky zo štátneho rozpočtu SR v roku 2005 a v nasledujúcich rokoch.

Novela zákona o štátnom dlhu nadobudne účinnosť 1. januára 2006.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Návrh nového zákona o verejnom obstarávaní (aproximácia práva s EÚ; sprísnenie podmienok na použitie rokovacieho konania bez zverejnenia; zavedenie elektronických aukcií; umožnenie vzniku centrálnej obstarávacej organizácie; zavedenie kaucie pri konaní o námietskach)

Vláda SR na svojej schôdzi dňa 28. septembra 2005 schválila *návrh zákona o verejnom obstarávaní* a zároveň poverila predsedu vlády predložiť tento návrh predsedovi NR SR na ďalšie ústavné prerokovanie.

V súčasnom období je v Slovenskej republike oblasť verejného obstarávania upravená zákonom č. 523/2003 Z.z. o verejnom obstarávaní (*pozri aj [HESO 4/2003](#)*), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2004. Európsky parlament a Rada dňa 31. marca 2004 schválili pre oblasť verejného obstarávania smernice č. 2004/18/ES a 2004/17/ES o koordinácii postupov pri zadávaní verejných zákaziek na práce tovar a služby. Pre Slovenskú republiku vyplynula prijatím nových smerníc povinnosť prebrať nové smernice do legislatívy o verejnom obstarávaní do 21 mesiacov, t.j. do 31.1.2006. Jedným z ďalších dôvodov na prijatie novej legislatívy je najproblematickejšia metóda obstarávania - rokovanie bez zverejnenia. Novou normou sa sleduje spresnenie a sprísnenie podmienok možnosti použiť rokovacie konanie bez zverejnenia, keďže ako nesúťažné konanie vnáša častokrát podozrenia z netransparentnosti a korupcie. Ďalšími dôvodmi na prijatie nového zákona o verejnom obstarávaní sú podľa dôvodovej správy:

- zavedenie určitých techník centralizovaného obstarávania pre nákupy veľkých objemov a súčasne definovanie centrálnej obstarávacej organizácie, ktorá môže obstarávať v mene verejných obstarávateľov,
- zavedenie vhodných postupov, ktoré by umožňovali využitie nových techník elektronického obstarávania, (e-komunikácia),
- ďalšia liberalizácia trhu a efektívna hospodárska súťaž v oblasti poskytovania telekomunikačných služieb, z čoho vyplýva, že už nie je potrebné naďalej upravovať zadávanie zákaziek pre subjekty pôsobiace v tomto sektore,
- potreba definovať nové, úplne elektronické systémy (dynamický nákupný systém, e-aukcie),
- zadávanie zákaziek zahrňujúcich niekoľko činností, ktoré by mohli podliehať rôznym obstarávacím postupom, a preto sa stanovujú presnejšie postupy vzťahujúce sa na takého prípadu.

Návrh zákona odlišuje v súlade s európskymi smernicami dve skupiny obstarávateľov, a to **“verejných obstarávateľov”** a **“obstarávateľov”**. Pojem „verejný obstarávateľ“ sa zavádza pre subjekty z klasického sektora, ktorými sú napríklad orgány štátnej správy a samospráva, pre subjekty z vybraných odvetví (tzv. prirodzené monopoly) sa zavádza pojem „obstarávateľ“. Oproti terajšiemu zneniu zákona z vybraných odvetví vypadla činnosť telekomunikácií, ale navyše sú tu zaradené poštové služby.

V závislosti od výšky finančného limitu zadávania zákaziek pre verejné obstarávanie sa stanovili rôzne postupy: nadlimitné zákazky, zadávanie zákaziek nízkej hodnoty, podprahové a podlimitné zákazky. V súčasnosti platný zákon rozlišuje nadlimitné zákazky, podprahové limity s vyššou cenou a podprahové limity s nižšou cenou.

Štruktúra zákona je upravená tak, aby v samostatných častiach zohľadňovala postupy a pravidlá pre zadávanie zákaziek pre tzv. nadlimitné obstarávanie – teda zadávanie zákaziek podľa pravidiel a postupov upravených smernicami Európskej komisie (EK). Samostatne sú uvedené postupy pre zadávanie **nadlimitných zákaziek** verejnými obstarávateľmi a samostatne pre obstarávateľov. Finančné limity pre zadávanie nadlimitných zákaziek (od 154 000 EUR.) vychádzajú zo smerníc EÚ, pričom právo upravovať tieto limity, prepočítavať ich a vyhlasovať je dané EK. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ môže použiť na zadávanie zákazky tie isté postupy ako v terajšom znení zákona, t.j. verejnú súťaž, užšiu súťaž, rokovacie konanie so zverejnením a rokovacie konania bez zverejnenia. Postupy pri zadávaní nadlimitných zákaziek verejným obstarávateľom sú podľa smernice 2004/18/ES doplnené o nový postup, ktorým je **súťažný dialóg**. Tento postup sa bude môcť použiť verejný obstarávateľ len v prípade obzvlášť zložitých projektov vyžadujúcich verejno-súkromné partnerstvá (PPP). V zmluve sa potom súkromný subjekt zaväzuje k výkonu činností, za čo získava isté práva, napr. na svoje náklady vybuduje diaľnicu a získava právo vyberať poplatky alebo mýto za používanie diaľnic na určité časové obdobie.

Ďalším novým prvkom je použitie **elektronických aukcií**, ktoré sa môžu použiť pri organizovaní verejnej súťaže, užšej súťaže a rokovacom konaní so zverejnením. Elektronická aukcia je opakujúci sa proces využívajúci elektronické

prostriedky, používa sa po úplnom úvodnom vyhodnotení ponúk. V každej etape aukcie musí byť možné určiť poradie uchádzačov, v rámci ktorej sa predkladajú nové ceny upravené smerom nadol alebo nové ceny a nové prvky ponúk.

Vzhľadom na využívanie techník centralizovaného obstarávania v členských štátoch Európskej únie sa navrhuje sa ustanoviť možnosť zabezpečovať verejné obstarávanie prostredníctvom centrálnej obstarávacej organizácie. **Centrálna obstarávacia organizácia** je verejný obstarávateľ, ktorý zabezpečuje tovary alebo služby určené pre verejných obstarávateľov a obstarávateľov alebo zadáva zákazky alebo uzaviera rámcové dohody určené pre verejných obstarávateľov a obstarávateľov.

Zákon taktiež upravuje a stanovuje pravidlá a postupy verejného obstarávania s finančnými limitmi pod úrovňou stanovenou EK. Postupy zadávania **podlimitných zákaziek, podprahových zákaziek a zákaziek s nízkymi hodnotami** (národné postupy verejného obstarávania) upravuje spoločne pre verejných obstarávateľov, ako aj pre obstarávateľov, avšak s tým rozdielom, že obstarávateľ z vybraných odvetví neaplikuje zákon pri zadávaní zákaziek s nízkymi hodnotami. Vzhľadom k finančnej hodnote zákazky sa určí postup pri výbere postupu verejného obstarávania. Finančné limity pre výber postupu verejného obstarávania sú nasledovné:

Verejný obstarávateľ			
	Zákazky s nízkymi hodnotami	Podprahové zákazky	Podlimitné zákazky
Tovar	≤ 1 000 000 Sk	> 1 000 000 Sk < 2 000 000 Sk	≥ 2 000 000 Sk ≤ 154 000 EUR
Práca	≤ 4 000 000 Sk	> 4 000 000 Sk < 12 000 000 Sk	≥ 12 000 000 Sk < 5 923 000 EUR
Obstarávateľ			
Tovar		≥ 3 000 000 Sk < 7 000 000 Sk	≥ 7 000 000 Sk < 473 000 EUR
Práca		≥ 5 000 000 Sk < 25 000 000 Sk	≥ 25 000 000 Sk < 5 923 000 EUR

Pri zadávaní **podlimitných zákaziek** verejný obstarávateľ a obstarávateľ používajú verejnú súťaž, užšiu súťaž, rokovacie konanie so zverejnením, rokovacie konanie bez zverejnenia a súťažný dialóg (len verejný obstarávateľ). Oznámenia sa uverejňujú vo Vestníku verejného obstarávania. Pri zadávaní **podprahových zákaziek** má verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinnosť stanoviť lehotu na predkladanie ponúk tak, aby zohľadnil dostatočný čas na spracovanie ponuky a vytvoril priestor na vysvetľovanie ponúk. Je na rozhodnutí verejného obstarávateľa a obstarávateľa, či zriadi komisiu na vyhodnotenie ponúk alebo nie, avšak musí určiť lehotu viazanosti ponúk. Na záver s úspešným uchádzačom v lehote viazanosti uzavrie zmluvu, a ostatným oznámi, že neuspeli. Výzvy a oznámenia o výsledku sa neuverejňujú vo Vestníku, Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) sa posiela informácia o uzavretí zmluvy. Pri zadávaní zákaziek s **nízkymi hodnotami** verejný obstarávateľ postupuje tak, aby vynaložené náklady na získanie zákazky boli primerané kvalite a cene predmetu zákazky. Výsledky sa neuverejňujú vo Vestníku a verejný obstarávateľ vtedy nemusí vykonávať činnosti vo verejnom obstarávaní prostredníctvom odborne spôsobilej osoby.

Podľa doteraz platného zákona sa pri objednávke tovaru či prác, ktorých očakávaná cena je v prípade dodávky tovaru nižšia ako 50 000 Sk a pri poskytnutí prác nižšia ako 100 000 Sk, obstarávateľ nemusí riadiť postupmi a metódami verejného obstarávania. Podľa doteraz platného zákona bol finančný limit podprahových metód v prípade nákupu tovarov a poskytnutí služieb do 250-tis. Sk a obstarávania prác s cenou do 500-tis. Sk. Podprahové limity s vyššou cenou u obstaraní tovaru boli na hornej hranici 500-tis. Sk a horná hranica pre cenu dodávky prác bola 2 mil. Sk. Pre podlimitné zákazky bola horná hranica 200 000 EUR.

Jedným z dôvodov na prijatie novej legislatívy je problematická **metóda rokovanie bez zverejnenia**, kde podľa mnohých analytikov práve v dôsledku uplatňovania tejto metódy dochádza k neprehľadnej situácii a možnosti korupcie, keďže ako nesúťažné konanie vnáša do konania netransparentnosť. Nové ustanovenie taxatívne menuje pre

verejného obstarávateľa podmienky na použitie rokovacieho konania bez zverejnenia. Rokovacie konanie bez zverejnenia je možné použiť, ak je splnená aspoň jedna z podmienok stanovených v tomto ustanovení. Môže ísť o situáciu, keď žiadny uchádzač nepodal ponuku vo verejnej súťaži alebo užšej súťaži, alebo keď žiadna predložená ponuka nespĺňala požiadavky na predmet zákazky, ktoré verejný obstarávateľ definoval v súťažných podkladoch. Dalším príkladom sú podmienky vzťahujúce sa na autorské práva, práva priemyselného vlastníctva, patentové práva, keď je možné zadávať zákazku len určitému uchádzačovi, ktorým je v prípade autorských práv autor. Ďalšou podmienkou použitia rokovacieho konania bez zverejnenia je zadávanie zákazky z dôvodu mimoriadnej udalosti. Je však potrebné preukázať, že verejný obstarávateľ sa dostal do mimoriadnej situácie nie vlastným zavinením, a túto mimoriadnu situáciu nebolo objektívne možné vopred predpokladať, pričom je nútený v stanovenom časovom období zabezpečiť uzavretie zmluvy a jej plnenie. V ustanovení sa súčasne definuje, čo je možné považovať za mimoriadnu udalosť. Môže ísť napríklad o živelnú pohromu a v tejto súvislosti odstraňovanie jej následkov. Navrhovaný nový zákon o verejnom obstarávaní, nepovoľuje obstarávanie bez zverejnenia pri tvorbe štátnych hmotných rezerv a na nákup tovaru za zvýhodnenú cenu, a tiež zakotvil povinnosť verejnému obstarávateľovi oznámiť ÚVO začatie tohto konania s uvedením zákonom požadovaných informácií.

Novým inštitútom je **zavedenie kaucie** ako podmienky na začatie konania o námietkach. Ide o reakciu na veľmi časté neopodstatnené podávanie námietok aj v prípadoch, keď bol postup verejného obstarávateľa/obstarávateľa zjavne v súlade so zákonom. Kaucia je v hodnote 1 % z ponukovej ceny uchádzača, najviac 20 mil. Sk. Ak ÚVO svojím rozhodnutím v konaní o námietkach vyhovie námietkam navrhovateľa, vráti kauciu najneskôr do 60 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa prekladateľov zákona návrh nového zákona preberá nové smernice EÚ o verejnom obstarávaní a zároveň upravuje problémové ustanovenia starého zákona tak, aby eliminovali riziká. Podľa predsedu Úradu pre verejné obstarávanie ide o návrh plne kompatibilný s európskymi predpismi, ktorý sprísni používanie rokovacieho konania bez zverejnenia. Niektorí analytici pozitívne hodnotili zavádzanie elektronických aukcií. Podľa ich vyjadrení ide o dynamický obstarávací systém, ktorý vďaka svojim vlastnostiam a inovatívnym prvkom prenáša verejnú správu do sveta ekonomiky 21. storočia.

Oponenti návrhu zákona poukazujú na skutočnosti, že v návrhu zákona nie sú dostatočne upresnené situácie, v ktorých možno rokovacie konanie bez zverejnenia použiť. Kritizované je i neuloženie povinnosti Úradu pre verejné obstarávanie ukladať pokuty obstarávateľom v prípade porušenia zákona, a tým znova sprístupnenie možnosti korupcie a obchádzania zákona. Podľa analýzy Podnikateľskej aliancie Slovenska (PAS) sa nový návrh zákona nedostatočne vysporiadal s jeho najdiskutabilnejšou a najdôležitejšou časťou – rokovacím konaním bez zverejnenia. Pre podnikateľskú obec je príslušná právna úprava nevyhovujúca, nezabezpečujúca férové podmienky a prehľadnosť.

Zákon o verejnom obstarávaní nadobudne v prípade včasného schválenia v NR SR účinnosť 1. januára 2006.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Novela zákona o miestnych daniach (stanovenie horného limitu pre miestne dane z pozemkov a zo stavieb ako 20-, resp. 40-násobok ich najnižšej sadzby v obci)

Vláda SR schválila 24. augusta 2005 (a 25. októbra 2005 následne aj NR SR) novelu zákona (č. 582/2004 Z.z.) o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.

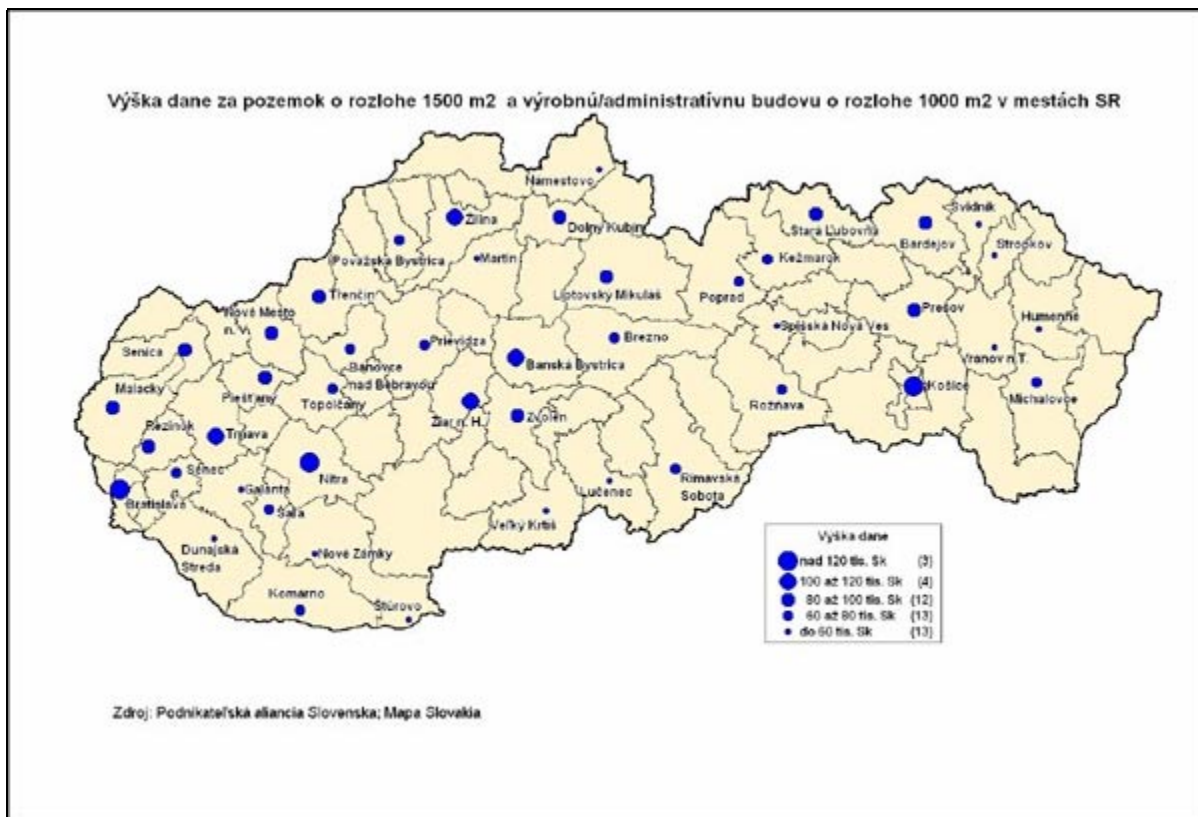
Miestne dane a miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v súčasnosti upravuje zákon č. 582/2004 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1. novembra 2004 (pozri [HESO 3/2004](#)). Medzičasom bol už 3-krát novelizovaný. Citovaný zákon zaviedol fakultatívne miestne dane, ktoré môže ukladať obec bez akýchkoľvek stropov (daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za ubytovanie, daň za predajné automaty, daň za nevýherné hracie prístroje, daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta, daň za jadrové zariadenie a daň z motorových vozidiel, ktorú môže ukladať vyšší územný celok). Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady je obligatórny, a preto ho obec musí zaviesť. Podľa tohto zákona sa prvýkrát postupovalo v roku 2005.

V predložennom návrhu novely citovaného zákona sa realizovali zmeny a úpravy, ktorých cieľom má byť podľa predkladateľov z Ministerstva financií (MF) SR zdokonalenie právnej úpravy a odstránenie tých vecných i formálnych nedostatkov, ktoré by pri aplikácii zákona mohli spôsobiť rozdielny výklad a nejednotnosť. Zásadnou zmenou je stanovenie horného limitu pre dane z pozemkov a zo stavieb. Bolo to motivované vlnou kritiky a nespokojnosťou občanov a podnikateľov, ktorým niektoré obce vyrúbili na rok 2005 viacnásobne vyššie dane z nehnuteľností v porovnaní s minulým rokom, keďže mestá a obce dostali v rámci fiškálnej decentralizácie voľnosť pri rozhodovaní o sadzbách miestnych daní.

Ministerstvo financií (MF) SR navrhovalo, aby od budúceho roku nesmela daňová sadzba, ktorú určí obec pre jednotlivé druhy pozemkov a stavieb, presiahnuť 20-násobok najnižšej sadzby, ktorú si obec tiež určuje sama. Nakoniec poslanci parlamentu schválili limit 20-násobku najnižšej sadzby pre dane z pozemkov a 40-násobok pre dane zo stavieb. Ešte pred rokom sa MF SR stanovaniu prechodných období alebo akýchkoľvek limitov výšky miestnej dane bránilo a presadzovalo daňovú konkurenciu medzi mestami a obcami ako najlepší samoregulujúci inštrument. Čiastočne svoj postoj podľa ministra Ivana Mikloša zmenilo preto, že v niektorých prípadoch obce svoju kompetenciu zneužili a neprimerane zvýšili sadzby miestnych daní pre niektoré skupiny spoločností, najmä pre podnikateľov.

Predstavitelia miest a obcí s horným limitom pre miestne dane nesúhlasia. Prijaté obmedzenie považujú za zásah do samosprávnej funkcie obcí. Cieľom fiškálnej decentralizácie bolo podľa nich obciam umožniť, aby si aj svojou samostatnou fiškálnou politikou zabezpečili financovanie svojich úloh, pričom prijatá novela im obmedzila rozhodovaciu právomoc. Podľa niekoľkých predstaviteľov obcí hrozí riziko, že opatrenie prinesie v niektorých prípadoch paradoxne zvýšenie daňového zaťaženia nehnuteľností, keďže dotknuté mestá neznížia najvyššiu sadzbu, ale naopak zvýšia najnižšiu, a tým dosiahnu zákonom požadovaný 20-, resp. 40-násobný rozdiel medzi najnižšou a najvyššou sadzbou dane. Takže zmenu si podľa kritikov odnesú tí, ktorí si dnes užívajú výhody relatívne najnižších daní. Mesto Nitra zdanilo napríklad stavby slúžiace poľnohospodárskej výrobe sumou 2,50 Sk za štvorcový meter a administratívne priestory 140 korunami za štvorcový meter, čo je 56-násobný rozdiel, aby sa docielil vyšší výnos daní. Podľa primátora Nitry bude teraz mesto nútené znížiť najvyššie sadzby daní, a tým pádom akceptovať nižší výber daní, alebo daňové sadzby priblížiť a vzdať sa možnosti ovplyvňovať alokáciu určitého typu podnikateľských aktivít v meste.

Minuloročné prijímanie zákona o miestnych daniach sprevádzali protesty viacerých podnikateľských združení. Vzhľadom na neexistenciu limitov a regulačných mechanizmov pri stanovovaní sadzby dane z nehnuteľností na úrovni samosprávy sa podnikatelia obávali reálnej hrozby zneužitia tohto zákona vo forme neodôvodneného zvýšenia tejto dane. Podľa analýzy Podnikateľskej aliancie Slovenska (PAS) dane v prípade stavieb slúžiacich na podnikanie vzrástli od začiatku roka 2005 v približne polovici sledovaných miest SR o viac ako 100 %. Výnimku tvorili mestá Lučenec a Trebišov, kde sa tieto dane oproti základným sadzbám z roku 2004 nezmenili. Nízkymi daňami za stavby na podnikanie sa snažili prilákať nových investorov aj Svidník, Nové Zámky, Štúrovo, Martin, Galanta či Spišská Nová Ves, kde podnikatelia platili za meter štvorcový menej ako 50 Sk. Naopak najväčší nárast, až o 465 %, zaznamenala Bratislava - mestská časť Staré mesto, so sadzbou 250 Sk za m². Za Bratislavou sa v kategórii najvyššej dane zo stavieb na ostatnú podnikateľskú činnosť umiestnili Nitra a Košice so 140 Sk za m², resp. 120 Sk za m². V prípade dane zo zastavaných plôch bola podľa PAS najťažšia situácia pre podnikateľov zo sledovaných miest v Trnave, najnižšie dane boli v Považskej Bystrici. Dane zo stavebných pozemkov sú dnes jednoznačne najvyššie v Bratislave. Na opačnom konci rebríčka sú mestá s najvyšším hladom po nových pracovných miestach, napríklad Lučenec, Svidník či Komárno.

Novela zákona o miestnych daniach nadobudla účinnosť 1. decembra 2005.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Návrh na zvýšenie súdnych poplatkov (návrh novely zákona o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov)

Dňa 5. októbra 2005 schválila vláda SR *návrh novely zákona o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov*. Podľa dôvodovej správy je cieľom navrhovanej novely zákona predovšetkým zmena sadzobníka súdnych poplatkov, ktorá tak má reagovať na aktuálnu situáciu v oblasti súdnictva. V nadväznosti na terajšiu výšku poplatkov účastníci nie sú ochotní využívať alternatívne spôsoby riešenia súdnych sporov, ako sú napr. mediácia, mimosúdna dohoda a pod. Ďalej možno sledovať enormný nárast právne neopodstatnených žalôb. Navrhované zmeny súvisia aj s úpravou nového konkurzného práva, ktorú prinesie s účinnosťou od 1. januára 2006 zákon o konkurze a reštrukturalizácii (pozri [HESO 4/2004](#)).

Zámerom návrhu novely zákona je predovšetkým **zvýšenie súdnych poplatkov**. Návrh zvyšuje takmer všetky súdne poplatky. V obchodno-právnych veciach by sa za začatie konania mali poplatky zvýšiť zo súčasných 5% na 10% z ceny predmetu konania. Poplatok za začatie konania o obchodnom mene by sa mal zvýšiť zo súčasných 4 000 Sk na 10 000 Sk. Okrem poplatkov v obchodno-právnych veciach by sa mali zvýšiť napríklad aj poplatky pri sporoch týkajúcich sa bezpodielového vlastníctva a pri rozvodoch, ktoré by sa mali narásť 5-násobne.

Vybrané súdne poplatky	do 31.12.2005	Návrh od 1.1.2006
Začatie konania v obchodných veciach	5 % (max. 600-tis. Sk)	10 % (max. 1 mil. Sk)
Žaloba na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci	0 Sk	5 000 Sk
Začatie konanie o obchodnom mene, ochrannej známke a označení pôvodu	4 000 Sk	10 000 Sk
Začatie konania v oblasti upravených zákonom o ochrane hospodárskej súťaže	4 000 Sk	15 000 Sk
Začatie konania na ochranu osobnosti	2 000 Sk	10 000 Sk
Návrh na obnovu konania	1 000 Sk	5 000 Sk
Začatie konania o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy	4 000 Sk	15 000 Sk
Začatie konania o rozvode manželstva	1 000 Sk	5 000 Sk
Konanie o určenie rodičovstva	500 Sk	2 000 Sk
Návrh na vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov	1 000 Sk	5 000 Sk
Návrh dlžníka na vyrovnacie konanie	1 000 Sk	1 000 Sk
Začatie konania o neplatnosti manželstva	1 000 Sk	3 000 Sk

Súdne poplatky vo veciach obchodného registra	do 31.12.2005	Návrh od 1.1.2006
Návrh na prvý zápis:		
<i>Akciovej spoločnosti</i>	20 000 Sk	25 000 Sk
<i>Iných právnických osôb</i>	10 000 Sk	10 000 Sk
<i>Fyzickej osoby podnikateľa</i>	5 000 Sk	5 000 Sk
<i>Organizačnej zložky právnickej osoby</i>	1 000 Sk	5 000 Sk
<i>Organizačná zložka fyzickej osoby</i>	1 000 Sk	10 000 Sk
Návrh na zmenu právnej formy obchodnej spoločnosti	10 000 Sk	10 000 Sk
Zmena alebo doplnenie údajov týkajúcich sa jednej osoby	1 500 Sk	3 000 Sk
Návrh akcionára na poverenie a zvolanie valného zhromaždenia	500 Sk	5 000 Sk
Návrh na výmaz	1 500 Sk	5 000 Sk

Dnes sa vyberie na súdnych poplatkoch približne 600 mil. Sk. Tieto peniaze sú príjmom štátneho rozpočtu. Zákon má zvýšiť príjmy do štátneho rozpočtu podľa odhadov o 250 mil. Sk.

Nový zákon navrhuje popri zvýšení aj nové **oslobodenia** od platenia súdnych poplatkov. Navrhuje sa, aby podanie návrhu na povolenie reštrukturalizácie a návrhu na povolenie oddĺženia nebolo spoplatnené. Dôvodom má byť skutočnosť, že reštrukturalizácia podnikov a oddĺžovanie fyzických osôb sú procesy, ktoré by mal štát každým spôsobom podporovať. Takisto sa navrhuje, aby od súdnych poplatkov bol oslobodený navrhovateľ v konaní o náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené trestným činom. Európsky súd pre ľudské práva by mohol v budúcnosti hodnotiť aplikáciu opačnej úpravy ako porušenie práva na prístup k súdu.

Oslobodení od súdnych poplatkov sú podľa návrhu novely aj správcovia konkurznej podstaty, keďže už pred samotným vyhlásením konkurzu dochádza k protiprávnym prevodom majetku z majetkovej podstaty dlžníka. To následne dostáva správcu do situácie, kedy nemá peňažné prostriedky na zaplatenie súdnych poplatkov, v dôsledku čoho nemôže iniciovať súdne vymáhanie majetku späť do konkurznej podstaty. Z tohto dôvodu sa navrhlo, aby správca bol od platenia súdnych poplatkov oslobodený. V ďalších ustanoveniach sa navrhuje platiť poplatok za konkurzné konanie, ktorého výpočtovým základom je výťažok zo speňaženia majetku podliehajúceho konkurzu. To v konečnom dôsledku znamená, že vymožením majetku späť do konkurznej podstaty sa zvýši výpočtový základ poplatku za konkurzné konanie. Obdobne oslobodenie od poplatkov platí v prípade vylučovacieho konania, kde nie

správca musí žalovať druhú stranu, ale druhá strana musí brániť svoje vlastnícke alebo iné podobné právo k majetku zapísanému do súpisu.

Navrhovanou novelou sa zavádzajú **nové poplatky** - poplatok za konkurzné konanie vedené podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii a poplatok za podanie námietky v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní. Podanie námietky v zaujatosti do uplynutia lehoty na prihlasovanie pohľadávok má byť 10 000 Sk, po lehote splatnosti to má byť 1% zo sumy prihlásených pohľadávok. Podávanie námietok zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní sa má spoplatniť formou „kaucie“, ktorá sa namietajúcemu vráti, ak námietku podal odôvodnene. Návrh novely zákona zavádza osobitnú paušálnu sadzbu, ktorou sa majú spoplatňovať žaloby o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci. Ide o reakciu na neúmerňný nárast právne neopodstatnených žalôb. Oslobodenie od súdneho poplatku v súdnom konaní o náhradu škody znamená pre súdy výrazný nárast sporovej agendy, keďže v štádiu predbežného prerokovania nároku nie je možné vyhovieť nárokom žiadateľov z dôvodu právnej neopodstatnenosti. Pokiaľ sa preukáže nezákonné rozhodnutie orgánu štátu, prípadne jeho nesprávny úradný postup, bude v rámci náhrady trov konania vrátený aj zaplatený súdny poplatok.

Cieľom navrhutej novely zákona je podľa jeho prekladateľov motivovať podnikateľské subjekty, aby sa snažili svoje spory riešiť alternatívnym spôsobom, a nie súdnym konaním. Počet súdnych sporov v SR rastie a súdy sú preťažené. Zvýšenie poplatkov má vytvoriť tlak, aby riešenie sporov súdnou cestou bolo poslednou alternatívou. Zavedením nových poplatkov sa podľa vyjadrenia Ministerstva spravodlivosti SR má znížiť počet neopodstatnených žalôb. Podľa Ministerstva financií SR neboli súdne poplatky upravované dlhé roky a ústavné právo občanov domôcť sa svojich práv súdnou cestou nebude zvýšením poplatkov nijako ohrozené.

Podľa predstaviteľov Slovenskej advokátskej komory (SAK) je návrh zákona v rozpore so všetkými legislatívnymi pravidlami. Vyjadrili pochybnosti, že by zvýšenie poplatkov motivovalo ľudí na využívanie mimosúdneho riešenia sporov. Zvýšenie poplatkov bude podľa nich skôr obmedzovať prístup ľudí k spravodlivosti, keďže napr. pri rozvodoch neexistuje alternatívna forma riešenia sporu. SAK ďalej upozorňuje, že novela zákona môže mať negatívny vplyv na podnikateľov v dôsledku zvýšenia poplatkov pri obchodno-právnych sporoch (zvýšenie poplatku z 5% na 10% z ceny pohľadávky). Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ), Klub 500 (vlastníci slovenských spoločností zamestnávajúcich viac ako 500 zamestnancov) a Podnikateľská aliancia Slovenska (PAS) nesúhlasia s návrhom na zvýšenie súdnych poplatkov. V spoločnom stanovisku uviedli, že je nemysliteľné, aby sa neefektívnosť slovenského súdnictva riešila prostredníctvom zvýšenia súdnych poplatkov s cieľom znížiť počet podaní v obchodných veciach. Zvýšením súdnych poplatkov dôjde podľa ich spoločného vyjadrenia nepriamo k obmedzeniu práva podnikateľov na súdnu ochranu, a tým aj k obmedzeniu ich práv, ktoré im vyplývajú z Ústavy SR.

Niektorí poslanci NR SR považujú novelu zákona za nesystémovú a nefunkčnú, ktorá nerešpektuje právo občana domôcť sa svojich práv.

V prípade schválenia v NR SR by novela zákona o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov mala nadobudnúť účinnosť 1. januára 2006.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Zvýšenie regulovaných cien plynu (o 20%) a tepla (o 12%) pre domácnosti od októbra 2005

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO) vydal v 3. štvrtroku 2005 viaceré rozhodnutia, ktoré zmenili ceny plynu, elektrickej energie a tepla pre domácnosti, ako aj pre veľkoodberateľov ešte v tomto roku. Naposledy sa výška regulovaných cien menila k 1. januáru 2005 (pozri [HESO 4/2004](#)).

Vzhľadom na opatrnejšie zvyšovanie cien zemného plynu začiatkom roka 2005 (pre domácnosti v priemere o 12%, pričom plynári žiadali približne 30%-ný nárast) (pozri [HESO 4/2004](#)) predložil Slovenský plynárenský priemysel (SPP), a.s., ÚRSO už v júni požiadavku na ďalšie zvýšenie cien plynu pre domácnosti - o 22% od októbra 2005. SPP odôvodňoval potrebu zvýšenia cien prudkým nárastom cien ropy (na začiatku roka sa barel ropy predával za 40-45 USD, koncom augusta už za cca 70 USD) a poklesom kurzu koruny k doláru, od ktorých závisí aj cena plynu. Prvý raz vrátil regulačný úrad žiadosť SPP na dopracovanie. Úrad nepovažoval za dostatočné zdôvodnenie rastu cien. Nakoniec schválil 30. augusta zvýšenie koncových cien plynu pre domácnosti v priemere o **20,31%** s účinnosťou od 1.

októbra 2005. Pri určovaní rozsahu zvýšenia cien ÚRSO vychádzal z tzv. ekonomicky oprávnených nákladov a primeraného zisku SPP. Fixná mesačná sadzba zostala nezmenená:

Tarifý za dodávku plynu pre domácnosti

Ročný odber	Fixná mesačná sadzba (Sk/mesiac)	Premenlivá sadzba (od januára '05) (Sk/m3)	Premenlivá sadzba (od októbra '05) (Sk/m3)
D1 – 0 do 200 m3	21,06	16,71	20,38
D2 – nad 200 do 1700 m3	119,24	10,82	13,20
D3 – nad 1700 do 6500 m3	181,62	10,38	12,66
D4 – nad 6500 m3	271,86	10,21	12,46
Pozn.: Ceny sú uvedené vrátane DPH.			
Zdroj: ÚRSO			

Plynári ani teplárenské spoločnosti nevyučovali ďalšie zvyšovanie cien pre domácnosti v januári 2006. Vzhľadom na zvyšujúce sa ceny plynu, a tým pádom na klesajúcu atraktivitu plynu ako vykurovacieho média, mnohé domácnosti, najmä na vidieku, začali uvažovať o iných energetických zdrojoch a prechádzajú na kúrenie tuhými palivami. Niektorí analytici predpovedajú, že zvýšenie ceny plynu spolu s jeho sekundárnymi efektmi prispeje k celkovej miere inflácie asi 1 percentuálnym bodom. Aj v Českej republike sa zvýšili od októbra ceny plynu v priemere o 17,4%. Podľa údajov SPP je plyn v ČR celkovo o trochu drahší (neplatí to však pri väčšej spotrebe) ako na Slovensku. Výraznejšie lacnejší je plyn v Poľsku a Maďarsku.

Úzko spojené s cenami plynu sú i teplárne, ktoré vyrábajú **teplo** pomocou plynu. Z celkovo 450 regulovaných teplárenských spoločností vyrába teplo na báze plynu asi 80%. V porovnaní so začiatkom roka nakupovali výrobcovia tepla o viac ako 20% drahší plyn. ÚRSO vyhovel desiatkam teplárenských spoločností, ktoré vyžadujú od domácností od septembra, resp. októbra vyššie platby za dodávku tepla o 3-15% - **v priemere o 10-13%** viac ako doteraz. Do konca septembra povolil ÚRSO zvýšenie cien tepla pre zhruba 150 teplárenských spoločností, pričom ďalšie mali podané žiadosti na úrade.

V oblasti elektriny sa očakáva úprava cien pre domácnosti v januári 2006. ÚRSO znížil od septembra poplatky za prenos elektriny štátnou spoločnosťou Slovenská elektrizačná prenosová sústava (SEPS), a.s. To bude mať pozitívny dopad na výšku cien aj pre domácnosti, avšak zároveň Slovenské elektrárne, výrobca elektriny, plánuje zvýšiť ceny tzv. silovej elektriny pre veľkoodberateľov, a teda aj distribučné spoločnosti v priemere o viac ako 12%, čo sa zasa nepriaznivo dotkne cien pre domácnosti. Ceny hlavného konkurenta SE, českej spoločnosti ČEZ, by mali vzrásť budúci rok o 14%. Od 1. októbra ÚRSO znížil tarify za distribúciu elektriny Západoslovenskej energetike (ZSE), a.s., čím sa pre veľkoodberateľov znížila cena elektriny o 32,31 Sk/MWh, resp. o 1,05%. K zníženiu tarify ZSE mohol úrad pristúpiť vďaka zníženiu poplatkov SEPS za prístup do prenosovej sústavy a vďaka dosiahnutým vyšším ako úradom povoleným príjmom z distribúcie elektriny zo strany ZSE.

Začiatkom decembra informovali predstavitelia ÚRSO, že v roku 2006 sa zvýši priemerná cena plynu pre domácnosti o 5,84%, priemerná cena elektriny o 5,02%, priemerné vodné vzrastie pre domácnosti o 14,2% a stočné o 35,9% (spolu nárast o 23,3%). Medziročný nárast cien tepla ÚRSO odhaduje na 14 až 16%.

Kritika voči neustálemu zvyšovaniu cien monopolných dodávateľov energií sa opiera aj o argumentáciu, že tieto firmy dosahujú stále vyššie a vyššie zisky, a preto by podľa nej vôbec nebolo potrebné zvyšovanie cien. Podľa týždenníka TREND bol rok 2004 z pohľadu veľkých podnikov sieťových odvetví (rozvodné energetické podniky, Slovenské elektrárne či SPP) ďalším v rade úspešných. Hrubý zisk odvetvia totižto medziročne vzrástol o takmer 40%. SPP napríklad zvýšil v medziročnom porovnaní svoj hospodársky výsledok po zdanení o viac ako miliardu korún na takmer 21,6 mld. Sk. SPP vykázal v tomto období najmä vysoký nárast prepraveného zemného plynu (vrátane tranzitu cez územie Slovenska). Už štvrtým rokom však klesá celkový predaj plynu na Slovensku - za ostatných 7 rokov bol najnižší.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Opatrenia navrhnuté Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na kompenzáciu rastúcich výdavkov domácností na energie (zvýšenie vybraných sociálnych dávok)

Vláda SR prerokovala a schválila 14. septembra 2005 *Správu o opatreniach na kompenzáciu rastúcich výdavkov domácností na energie a opatreniach vedúcich k zníženiu cien energií*. Časť A materiálu zahŕňa opatrenia prijaté Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny (MPSVR) SR na kompenzáciu rastúcich výdavkov domácností. V nej sa uvádza, že MPSVR SR sleduje negatívny vývoj cien pohonných hmôt a plynu, ako aj jeho následný dopad na životnú úroveň slovenských občanov, a preto prijíma opatrenia, ktorých cieľom je zmierniť tieto dopady najmä pre tých, ktorí sú na pomoc štátu najviac odkázaní. V súvislosti s výrazným nárastom cien ropy a ropných produktov vo svete sa priemerná cena pohonných látok na Slovensku zvýšila. Najväčší predajca pohonných látok na Slovensku, rafinéria Slovnaft zvýšila čisté maloobchodné ceny benzínu od polovice mája o 7%, cenu nafty o 11%. Predajné ceny zemného plynu pre domácnosti sa zvýšili od 1. októbra v priemere o 20,31% (*pozri opatrenie č. 8*).

Schválený materiál sa skladá z troch súborov opatrení zameraných na kompenzáciu rastúcich výdavkov domácností. Jednotlivé súbory opatrení sa odlišujú dátumom nadobudnutia účinnosti.

Kľúčové zvýšenia sociálnych dávok a podpory účinné od 1. septembra 2005:

- Zvýšenie aktivačného a ochranného príspevku z 1 500 na 1 700 Sk.
- Zvýšenie rodičovského príspevku zo 4 110 Sk na 4 230 Sk.
- Zvýšenie príspevku pri narodení dieťaťa zo 4 320 Sk na 4 460 Sk.

Zvýšenie aktivačného príspevku bolo prijaté 17. augusta nariadením vlády, ktorým sa upravujú sumy dávky v hmotnej núdzi, aktivačného príspevku a ochranného príspevku. Dňa 12. augusta boli prijaté opatrenia MPSVR SR o ustanovení sumy rodičovského príspevku. Zvýšenie príspevku pri narodení dieťaťa bolo prijaté 17. augusta nariadením vlády o zvýšení sumy príspevku pri narodení dieťaťa o zvýšení súm príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili 3 deti alebo viac detí, alebo ktorým sa v priebehu 2 rokov opakovane narodili dvojčatá.

Opatrenia prijaté s účinnosťou od 1. novembra 2005:

- Zvýšenie príspevku na bývanie paušálne o 230 Sk, to znamená pre jednotlivca na 1 360 Sk, pre spoločne posudzované osoby na 2 150 Sk.
- Zvýšenie výšky peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla zo sumy 700 Sk na 900 Sk mesačne.
- Rozšírenie okruhu poberateľov peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla o tých občanov s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorí používajú osobné motorové vozidlo na svoju prepravu pri podnikaní alebo vykonávaní alebo prevádzkovaní samostatne zárobkovej činnosti.

Uvedené opatrenia boli súčasťou vládnej novely zákona o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí, alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá. Novela vládneho zákona bola schválená 23. septembra 2005 poslancami NR SR.

Úpravy príspevkov účinné od 1. januára 2006:

- Zvýšenie príspevku na absolventskú prax z 1 500 na 1 700 Sk.
- Zavedenie nového príspevku v sume do 2 000 Sk mesačne na dochádzku za prácou tým osobám, ktorí boli v evidencii úradu práce, sociálnych vecí a rodiny najmenej 6 mesiacov.
- Zavedenie nového príspevku vo výške 350 Sk mesačne pre rodičov, ktorí sa starajú o dieťa mladšie ako 1 rok. Príspevok sa bude poskytovať nad rámec dávky v hmotnej núdzi a slúži na zlepšenie zdravotnej starostlivosti pre malé deti v sociálne odkázaných rodinách.

Uvedené opatrenia sú obsiahnuté vo vládnom návrhu novely zákona o pomoci v hmotnej núdzi. Novela vládneho zákona bola schválená 9. novembra 2005.

Všetky opatrenia majú podľa ich prekladateľov predovšetkým zmierniť dopady negatívneho vývoja cien energií na sociálnu situáciu obyvateľov. Podľa ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Ľudovíta Kaníka sa prijaté opatrenia týkajú predovšetkým kompenzácií za zvýšenie cien pohonných hmôt a plynu spôsobené dominantne a v rozhodujúcej miere aktuálnou situáciou na svetových trhoch. Vláda podľa ministra pozorne sleduje túto oblasť a snaží sa hľadať všetky možné možnosti v rámci dostupných nástrojov, aby pomohla znášať ľuďom túto situáciu.

Niektorí analytici naďalej zdôrazňujú, že súčasný systém sociálnych dávok je neefektívny a prebujnený. Dnes platné zákony poznajú 56 rôznych platieb, ktorými štát realizuje sociálnu politiku. Mnohí poukazujú, že práve pre komplikovaný systém platieb sa nedarí dosiahnuť adresnosť dávok pre tých, ktorí ich naozaj potrebujú.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Zvýšenie minimálnej mzdy na 6 900 Sk (o 6,2%, resp. o 400 Sk)

Vláda SR schválila 14. septembra 2005 nariadenie, ktorým sa ustanovila nová výška minimálnej mzdy. Od 1. októbra 2005 sa výška minimálnej mzdy zvýšila z 37,40 Sk na 39,70 Sk za každú hodinu odpracovanú zamestnancom. V mesačnom vyjadrení to znamená, že hrubá minimálna mzda vzrástla z pôvodných 6 500 Sk (pozri HESO 3/2004) na 6 900 Sk. Nárast oproti predchádzajúcemu obdobiu teda predstavuje 6,2%, resp. 400 Sk. Schválená výška minimálnej mzdy je vyššia ako životné minimum o 1 438 Sk.

Minimálna mzda predstavuje najnižšie peňažné plnenie, ktoré je zamestnávateľ (fyzická alebo právnická osoba) povinný poskytovať zamestnancovi. Konečné určenie výšky minimálnej mzdy k 1. októbru je každoročne v kompetencii vlády SR. Na základe zákona o minimálnej mzde sa vypočíta tak, že sa vynásobí priemerná mesačná mzda v hospodárstve SR za predchádzajúci kalendárny rok koeficientom na úpravu výšky minimálnej mzdy. Na koeficiente sa každoročne dohadujú sociálni partneri. Tento rok došlo k historicky prvej dohode medzi zástupcami zamestnancov a časťou zástupcov zamestnávateľov. Konfederácia odborových zväzov (KOZ) SR a Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení (AZZZ) SR sa dohodli na minimálnej mzde vo výške 6 900 Sk. Zástupcovia Republikovej únie zamestnávateľov (RÚZ) trvali na svojom stanovisku úplného zrušenia inštitútu minimálnej mzdy.

Podľa ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Ľudovíta Kaníka schválený návrh zohľadnil potrebu rastu minimálnej mzdy tak, aby tá neohrozovala tvorbu nových pracovných miest, nevytvárala riziko prepúšťania a tlak smerujúci k nelegálnej práci. Podľa neho sa zmena výšky minimálnej mzdy priamo dotkne necelých 2% zamestnancov. Podľa predstaviteľov KOZ by mala výška minimálnej mzdy zabezpečovať pokrytie životných štandardov zamestnanca a jeho rodiny. Preto sa KOZ v súlade s európskou sociálnou chartou snaží o minimálnu mzdu vo výške 60 % priemernej mzdy. Predstavitelia RÚZ sú naopak presvedčení, že minimálna mzda výrazne bráni zamestnávaniu napr. v sektoroch obchodu, služieb či stavebníctva. Minimálna mzda a s ňou aj vysoké odvodové zaťaženie je podľa nich brzdou zamestnávania aj vo verejnom sektore. Mestá a obce sú niektoré činnosti schopné zabezpečiť aj v rámci verejnoprospešných prác a zamestnávať sa im preto neoplatí.

Minimálna mzda zvýši minimálne mzdové nároky stanovené Zákoníkom práce. Ide o spodnú hranicu garantovanej mzdy u tých zamestnancov, ktorí u zamestnávateľa nemajú mzdy dohodnuté v kolektívnej zmluve. Povinnosť zvýšiť mzdu na novú úroveň minimálnej hranice budú musieť tí zamestnávateľia, ktorí v kolektívnej zmluve nemajú dohodnuté odmeňovanie zamestnancov. Keďže minimálna mzda je zároveň vymeriavacím základom pre výpočet minimálnych odvodov poistného na sociálne a zdravotné poistenie, zvýšia sa aj minimálne odvody poistného na sociálne poistenie (od 1. októbra 2005) a na zdravotné poistenie (od 1. januára 2006).

Ďalšie zmeny súvisiace s minimálnou mzdou:

- Nárok na študentskú pôžičku budú mať študenti, u ktorých je príjem na člena domácnosti nižší ako minimálna mzda (6 900 Sk).
- Zvýši sa limit na posudzovanie hmotnej núdze (spolu posudzovanými osobami sa stanú rodičia a ich deti do 25 rokov, ktorých príjem nepresiahne 6 900 Sk).
- Zmení sa minimálna výška vymeriavacieho základu pre výpočet poistných odvodov do Sociálnej poisťovne, a tým sa zvýši aj samotné poistné. Minimálna mesačná suma poistného na nemocenské poistenie vzrastie z 286 Sk na 304 Sk, na poistenie v nezamestnanosti bude potrebné platiť 138 Sk namiesto doterajších 130 Sk,

invalidné poistenie sa zvýši z 390 Sk na 414 Sk . Zmena sa týka osôb, ktorých vymeriavací základ bol vo výške minimálnej mzdy.

- Upravuje sa aj hranica na posúdenie vzniku a zániku povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činných osôb (12-násobok minimálnej mzdy, doteraz 82 800 Sk).
- V zdravotnom poistení sa od januára 2005 minimálny vymeriavací základ rovná minimálnej mzde (doteraz bol minimálny vymeriavací základ určený pevnou sumou 3 000 Sk).
- Zvýši sa maximálny limit pre nárok na aktivačný príspevok znovu zamestnaným, ak títo zarábajú najviac 20 700 Sk (3-násobok minimálnej mzdy).

Najvyššia minimálna mzda z krajín EÚ je v Luxembursku (1 403 EUR), z nových členských krajín na Malte (549 EUR). Relatívne najviac ľudí pracuje za minimálnu mzdu v Luxembursku (16%) a vo Francúzsku (14%), a naopak najmenej zo starých členských krajín EÚ vo Veľkej Británii (4%; minimálna mzda tu bola opätovne zavedená v roku 1999 a jej výška je teraz 1 146 EUR) a v Španielsku (6%, kde výška minimálnej mzdy je 573 EUR). Sumy však predstavujú iba nominálne prepočty minimálnych miezd podľa aktuálneho kurzu, bez zohľadnenia cenovej úrovne týchto krajín, a preto majú len malú vypovedaciu schopnosť.

Výška minimálnej mesačnej mzdy vo vybraných krajinách <i>(rok 2004; v EUR)</i>	
Luxembursko	1 403
Holandsko	1 265
Francúzsko	1 197
Belgicko	1 186
Írsko	1 183
Veľká Británia	1 146
USA	735
Grécko	605
Španielsko	573
Malta	549
Portugalsko	498
Slovinsko	466
Turecko	245
Česko	212
Maďarsko	209
Poľsko	180
Estónsko	159
Slovensko	152
Litva	145
Lotyšsko	122
Rumunsko	69
Bulharsko	61

Zdroj: Eurostat, SME

[späť na stručné charakteristiky](#)

OPATRENIA EÚ

Odmietnutie Smernice EÚ o patentovaní počítačovo-orientovaných vynálezov Európskym parlamentom (odmietnutie silnejšej jednotnej patentovej ochrany v rámci celej EÚ)

(pozn.: predmetom hodnotenia je odmietnutie smernice, nie samotná smernica)

Poslanci Európskeho parlamentu (EP) na rokovaní 6. júla 2005 veľkou väčšinou hlasov odmietli návrh Smernice o patentovaní počítačovo-orientovaných vynálezov (pozri aj [HESO 2/2004](#)). Za návrh o zamietnutí plánu Európskej komisie (EK) hlasovalo 648 zo 680 hlasujúcich členov EP, vrátane všetkých slovenských europoslancov. Odmietnutie poslancov EP malo byť odpoveďou na odmietavý postoj Európskej komisie začať nanovo legislatívny proces vo februári 2005 a tiež reakciou na nezáujem Rady ministrov EÚ brať do úvahy vôľu Európskeho parlamentu a národných parlamentov. Podľa informácií z tlačovej konferencie generálneho riaditeľstva EK pre vnútorný trh komisár pre vnútorný trh Charlie McCreedy už nevyjadril po neúspechu návrhu predmetnej smernice v EP záujem predložiť nový návrh upravujúci počítačové patenty.

V členských štátoch EÚ, tak ako vo väčšine iných krajín, existuje pravidlo, podľa ktorého softvér ako taký (pokiaľ nie je určený na priemyselné použitie a nepredstavuje technický prínos) nie je patentovateľný, spadá však pod ochranu autorského práva rovnako ako literárne dielo. Predmetná smernica mala za cieľ zjednotiť odlišné pravidlá registrácie a uplatňovania počítačovo-orientovaných patentov (zjednodušene „softvérových patentov“) v Európskej únii. Niekoľko rokov bola stredobodom pozornosti intenzívnej lobistickej kampane. Odmietnutie návrhu smernice de facto znamená, že softvérové spoločnosti a vývojári môžu ďalej pokračovať v registrácii patentov, ale bez toho, aby ich softvérové „vynálezy“ mali rovnakú úroveň patentovej ochrany v jednotlivých krajinách Únie.

Proti navrhutej legislatíve stáli najmä menšie firmy spolu s predstaviteľmi akademickej obce a predovšetkým zástancami tzv. otvoreného softvéru (produkty s otvoreným zdrojovým kódom – "open source"). Ich obavy plynuli predovšetkým z toho, že schválenie smernice by skomplikovalo alebo úplne znemožnilo vývoj nových programov. Podľa oponentov softvérových patentov smernica mala povoliť aj patentovanie jednoduchých riadkov programového kódu, čím by boli ohrození malí programátori a vývojári, pretože by nemohli pri vývoji nových aplikácií využívať bežné algoritmy. Ťažko čitateľná smernica síce podľa jej predkladateľov uvedené ustanovenie neobsahovala, ale podľa oponentov boli formulácie príliš nejasné na to, aby hrozbu úplne vylúčili. Problémom pre skupiny oponentov mala byť taktiež vysoká nákladnosť registrácie patentu, kedy by nezávislý programátor nemal dostatok prostriedkov na patentovanie svojich postupov. Mohol by tak podľa nich však spraviť špekulant, ktorý by si postup v otvorenom zdrojovom kóde všimol a zaregistroval si ho ako svoj vlastný. Časť kritikov softvérových patentov by bola spokojnejšia, keby navrhnutá smernica v EP prešla, avšak v pozmenenej podobe – s dodatkom, ktorý by obmedzil rozsah patentovateľného softvéru. Odmietnutie návrhu však títo oponenti považovali za ďaleko prijateľnejšiu alternatívu, ako by bolo prijatie pôvodného znenia. Na nejednoznačnosť smernice, a tým aj na riziko vágneho výkladu s vážnymi dôsledkami upozorňovali okrem malých a stredných podnikov tiež odborná právnická a počítačová verejnosť, akademická obec. Smernica by podľa nich mala vážne negatívne dopady na malé a stredné podniky, a teda v konečnom dôsledku na spotrebiteľov. Európska únia potrebuje podľa nich jasné pravidlá, avšak neprijateľný návrh nebol koncepčný.

Rozhodnutie EP a komisára pre vnútorný trh podľa všetkého definitívne pochovalo nádeje zástancov smernice, medzi ktorých patrili najmä veľké softvérové firmy. Tie obhajovali smernicu potrebou podporiť inovácie a ochrániť investície do výskumu a vývoja. Predstavitelia celosvetového združenia BSA (Business Software Alliance), ktoré reprezentuje o.i. viacero veľkých softvérových spoločností, rozhodnutie EP rešpektuje. Napriek tomu, by však uvítali harmonizáciu patentových zákonov v rámci Európy, a teda prijatie navrhutej smernice. Pre BSA je však dôležité, že je naďalej zachovaná ochrana duševného vlastníctva, čo je pre európsku konkurencieschopnosť kľúčové.

Pojem „počítačovo-orientované vynálezy“ pokrýva také zariadenia, ako sú napríklad mobilné telefóny, ovládacie prvky strojov, inteligentné domáce spotrebiče a vynálezy týkajúce sa programového vybavenia počítačov. V zmysle navrhutej smernice:

- počítačovo-orientovaným vynálezom je akýkoľvek nápad, na realizáciu ktorého je potrebné použitie počítača, počítačovej siete alebo iného programovateľného zariadenia,

- musí obsahovať jeden alebo viac jasných novátorských vlastností, ktoré sa čiastočne alebo celkom realizujú prostredníctvom počítačového programu alebo programov,
- technický prínos znamená prínos k dielu v technickej oblasti,
- podmienkou udelenia patentu je registrácia vykonaná Európskym patentovým úradom,
- patent znamená udelenie monopolu na využívanie technológie jej vynálezovi, stanovený na 20 rokov,
- majiteľ patentu môže iným spoločnostiam predať licenciu na používanie svojej myšlienky.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Návrh Smernice EÚ o uchovávaní dát pri poskytovaní verejných elektronických komunikačných služieb (povinnosť operátorov uchovávať dáta o komunikácii - mená, adresy, čísla, čas, lokalitu, nie obsah komunikácie; archivácia záznamov 6 mesiacov až 1 rok; členské štáty zabezpečia náhradu preukázaných dodatočných nákladov operátorom)

Európska komisia (EK) predložila 21. septembra 2005 *návrh smernice o uchovávaní dát pri poskytovaní verejných elektronických komunikačných služieb*. Európska komisia si od navrhutej smernice sľubuje zlepšenie boja policajných zločín so závažnou kriminalitou a terorizmom. Zmysel celej smernice a uchovávaní dát telekomunikačných operátorov spočíva v prevencii, vyšetrovaní, detekcii a súdnom stíhaní vážnych trestných činov, ako sú terorizmus a organizovaný zločin. Otázka boja proti terorizmu prostredníctvom podobných metód je v Európskej únii aktuálna približne 5 rokov. V ostatnom čase sa iniciatívy chopila Veľká Británia, súčasná predsedajúca krajina EÚ, a spolu s Írskom, Švédskom a Francúzskom vytvorila rámcové rozhodnutie. To však v legislatívnom procese úspešné nebolo a stroskotalo tak v hlasovaní v Európskom parlamente, ako aj v Rade ministrov členských krajín EÚ.

Návrh EK je veľmi podobný posledným verziám, ktoré predložili ministri spravodlivosti v rámci Rady ministrov EÚ ako rámcové rozhodnutia v nedávnej minulosti, odlišuje sa však v niektorých ustanoveniach. Na základe smernice majú byť poskytovatelia telekomunikačných služieb zaviazaní uchovávať dáta svojich zákazníkov pre policajné účely. Na základe smernice by teda telekomunikačné spoločnosti mali uchovávať dáta komunikácií fyzických, ako aj právnických osôb, ktoré sú potrebné na vystopovanie a identifikovanie zdroja komunikácie a cieľ komunikácie, dátum, čas a trvanie komunikácie, dáta na identifikovanie typu komunikácie, typ komunikačného zariadenia a tiež dáta potrebné na identifikovanie lokality mobilného komunikačného zariadenia. Podstatou je teda zameranie sa na identifikovanie užívateľov, miesta a času ich hovoru. Smernica, ako aj z nej vyplývajúce uchovávanie dát sa nebude aplikovať na obsah žiadnej z uvedených foriem komunikácií, vrátane informácií vymenených prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete.

Medzi dáta, ktoré teda bude potrebné sledovať, patria (napríklad v prípade vystopovania a identifikovania zdroja komunikácie):

pri pevnej telefónnej linke a mobilnom telefóne:

- volajúce telefónne číslo,
- meno a adresa registrovaného používateľa linky,

v prípade internetového prístupu, internetu, e-mailu a internetových telefonátov:

- IP-adresa (adresa internetového protokolu), dynamická alebo statická udelená poskytovateľom internetového pripojenia,
- identifikačné číslo užívateľa zdroja komunikácie,
- pripojné označenie alebo telefónne číslo prístupujúce na internet,
- meno a adresu užívateľa, ktorému patrí registrovaná IP-adresa, prípadne užívateľské identifikačné číslo.

Dáta elektronickej pošty, ako aj dáta týkajúce elektronickej komunikácie by mali byť uchovávané 6 mesiacov, telefónne hovory, faxové prenosy a informácie o mieste volania a pohybe by sa mali mazať až rok po uskutočnení hovoru či dátového prenosu. Zároveň by podľa návrhu Európskej komisie mali členské štáty zabezpečiť, aby poskytovatelia verejne prístupných služieb elektronickej komunikácie alebo verejnej komunikačnej siete boli odškodnení za preukázané dodatočné náklady, ktoré im vznikli z titulu podmienok tejto smernice.

Slovensko v zastúpení ministra vnútra Vladimíra Palka a ministra spravodlivosti Daniela Lipšica podporuje v rámci EÚ návrh na uchovávanie telekomunikačných údajov. Dáta o telefonátoch, textových správach či e-mailoch považujú obaja ministri za účinný nástroj v boji proti terorizmu a organizovanému zločinu. Hlavnými zástancami predmetného opatrenia sú predovšetkým politici, ktorí sú presvedčení, že je potrebné bojovať s kriminalitou a terorizmom všetkými prostriedkami, nech sú akokoľvek drahé. Na druhej strane, spotrebiteľia zastávajú protichodný názor a odmietajú kontrolu osobnej komunikácie, čo môže zásadným spôsobom obmedzovať osobnú slobodu a prinášať riziko zneužívania. Môže sa potom podľa nich stať, že negatíva opatrenia budú vyššie ako jeho prínosy v boji proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Nové pravidlá predaja automobilov v rámci Európskej únie (väčšia voľnosť predajcom áut v rámci celej EÚ; umožnenie predajní mimo územia vymedzeného výrobcami automobilov; umožnenie predaja viacerých značiek v jednej predajni)

Európska komisia prijala 30. septembra 2005 nové pravidlá predaja osobných automobilov a malých dodávok, ktoré majú priniesť väčšiu voľnosť predajcom áut v Európskej únii. Prijaté opatrenia nadobudli účinnosť 1. októbra 2005.

Od uvedeného dátumu sa na takzvané „ujednanie o mieste predaja“ vyjednané v zmluvách medzi výrobcami automobilov a ich predajcami nebude uplatňovať automatická výnimka zo zákazu reštriktívnych obchodných praktík stanovených Zmluvou o Európskom spoločenstve (čl. 81). Cieľom odstránených ustanovení bolo v minulosti zamedziť predajcom áut zriaďovať predajne mimo územia definovaného výrobcami automobilov, a to vrátane iných členských štátov EÚ. Veľká časť výrobcov automobilov a ich predajcov však už zo zmlúv tieto dohody odstránila.

Na jednotnom trhu EÚ mohli doposiaľ automobilky vymedziť dilerom ich teritória a trvať na exkluzivite. Jednotliví predajcovia tak mohli predávať vozidlá jednej značky alebo koncernu. Opatrením EK zmizlo z predajných zmlúv medzi výrobcami automobilov a ich predajcami v členských krajinách EÚ geografické obmedzenie regiónu, čo by malo umožniť predajcom expandovať do zahraničia a taktiež predávať vozidlá rôznych značiek pod jednou strechou. Zmena podľa jej autorov tiež umožní rozšírenie konkurencie, uľahčí cenovú konkurenciu a mala by posilniť inovácie v predaji automobilov.

Podľa členky Európskej komisie pre konkurenciu Neelie Kroes je to významný krok k posilneniu súťaže v distribúcii automobilov. Doteraz totiž nariadenie komisie (č. 1400/2002) predajcov nových áut blokovalo napríklad v tom, aby predávali viac značiek áut. Výrobcovia si tiež mohli určiť, za akých podmienok a v akom type predajní sa ich vozidlá budú predávať. Podľa bruselských pozorovateľov je predmetné opatrenie veľkou príležitosťou najmä pre predajcov z nových členských krajín Únie, kde sa autá pre nižšie dane a životnú úroveň niekedy oproti západoeurópskemu priemeru predávajú až o pätinu lacnejšie. Táto fáza otvorenia trhu by im mala umožniť predávať lacno nakúpené autá v krajinách, kde momentálne stoja viac. Európska komisia je presvedčená, že rozhodnutie povedie k otváraniu viacznačkových koncesionárskych predajní so širokou škálou cien. Opatrenie zároveň umožňuje výrobcam áut prinútiť koncesionárov, aby rešpektovali chartu kvality značkových distribučných sietí. Komisia tak chce doceliť vznik akejsi prvej a druhej triedy predajcov áut, pričom značkové predajne budú ponúkať spotrebiteľovi viac záruk a servisných služieb. Európska komisia si od pádu doterajších obmedzení sľubuje ostrejšiu konkurenciu, ktorá stlačí ceny nadol.

Zástupcovia automobilového sektoru ani spotrebiteľské organizácie však veľké zmeny neočakávajú. Podľa skeptických ohlasov nie je veľmi pravdepodobné, že sa predajcovia automobilov začnú rýchlym tempom rozširovať do ostatných krajín Únie využívajúc cenové rozdiely. Pravidlá sa majú v horizonte 5 rokov znova meniť, firmy sa teda do veľkých zmien a investícií príliš hrnúť nebudú.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Použité zdroje

<http://jaspi.justice.gov.sk>
www.alianciapas.sk
www.azzz.sk
www.bbc.co.uk
www.economy.gov.sk
www.employment.gov.sk
www.enoviny.sk
www.euractiv.com
www.euractiv.cz
www.euractiv.sk
www.euroinfo.gov.sk
www.europa.eu.int
www.europarl.eu.int
www.finance.gov.sk
www.hnonline.sk
www.ineko.sk
www.justice.gov.sk
www.kozsr.sk
www.nrsr.sk
www.obcan.sk
www.pravda.sk
www.rokovania.sk
www.ruzsr.sk
www.sita.sk
www.slovnaft.sk
www.sme.sk
www.spp.sk
www.statistics.sk
www.tasr.sk
www.trend.sk
www.urso.gov.sk
www.uvo.gov.sk
www.vlada.gov.sk
www.vyvlastnenie.sk
www.zbierka.sk
www.zse.sk